

BETÆNKNING

Afgivet af Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

vedrørende

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2018 om Ilisimatusarfik

Fremsat af Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Kirke og Udenrigsanliggender

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Doris Jakobsen Jensen, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit, næstformand

Medlem af Inatsisartut Laura Táunâjik, Siumut

Medlem af Inatsisartut Nivi Olsen, Demokraterne

Medlem af Inatsisartut Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 8. oktober 2018 under EM2018 gennemgået forslaget.

Udvalget har i vid udstrækning drøftet nærværende forslag i sammenhæng med pkt. 200 og pkt. 201¹, der ligeledes blev fremsat under EM2018. Dette skyldes, at trods nærværende forslag

---

¹ EM2018/200 - lovforslag om videregående uddannelser. EM2018/201 – lovforslag om erhvervsuddannelser. Herefter benævnt FM2019/200 henholdsvis FM2019/201.

vedrører en selvstændig lov for Ilisimatusarfik, har EM2018/200 ligeledes konsekvenser for Ilisimatusarfik.

1. Forslagets indhold og formål

Det anføres i forslaget, at lovforslaget vedrører en revision af den gældende Landstingslov nr. 19 af 19. november 2017 om Ilisimatusarfik. Nærværende forslag udgør dog en ny selvstændig lov, der skal ses i lyset af det på samme efterårsmøde fremsatte lovforslag vedrørende videregående uddannelser (FM2019/200), samt den dertil foreslåede konsekvensrettelse af erhvervsuddannelsesloven (FM2019/201)

Ilisimatusarfiks retlige status og virke søges reguleret i forslaget. I tillæg hertil foreslås en ændring af uddannelseskravene til Ilisimatusarfiks ledelse foreslås samt et krav om bopælspligt for halvdelen af Ilisimatusarfiks bestyrelse, heriblandt bestyrelsesformanden.

Forslaget indeholder ligeledes bestemmelser om akademisk råds sammensætning, institutrådenes nedsættelse og virke og Ilisimatusarfiks organisatoriske sammensætning.

De afsluttende kapitler af forslaget vedrører Ilisimatusarfiks økonomi, herunder de på finansloven årlige bevillinger til lovbundne og aftalebestemte opgaver. Ilisimatusarfik bliver med forslaget pålagt at følge gældende bestemmelser for Grønlands Selvstyre om budget, regnskabsføring, regnskabsaflæggelse og ansættelsesforhold. Sidst foreslås Ilisimatusarfik pålagt at afholde udgifter og stille faciliteter til rådighed for bl.a. studenterpolitiske aktiviteter.

2. Høringssvar

Jf. afsnit 8 i de almindelige bemærkninger har lovforslaget været i høring i perioden 27. november 2017 til 2. januar 2018. Pba. de indkomne høringssvar valgte Naalakkersuisut at foretage visse ændringer i forslaget, hvorefter forslaget blev sendt i fornyet høring i perioden 11. juni til 6. juli 2018. De afgivne høringssvar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab. Udvalget finder det positivt, at Naalakkersuisut, med afsæt i høringssvarene fra første runde, har søgt at tilpasse lovforslaget og sende det i fornyet høring.

3. Spørgsmål

Udvalget har til brug for udvalgets behandling af forslaget anmodet Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur og Kirke om at besvare en række spørgsmål. Da nærværende lovforslag er nært relateret til FM2019/200 og FM2019/201 valgte udvalget at fremsende spørgsmål samlet for samtlige tre lovforslag. Kopi af udvalgets spørgsmål og Naalakkersuisuts besvarelse er vedlagt nærværende betænkning som **bilag 1 og 2**. Spørgsmål og svar er ligeledes vedlagt udvalgets betænkning til FM2019/200 og FM2019/201. Da udvalget kunne konstatere, at Naalakkersuisuts besvarelser ikke i alle tilfælde fuldt ud tilvejebragte de oplysninger udvalget søgte samt på baggrund af diverse møder, valgte udvalget at fremsende opfølgende spørgsmål til Naalakkersuisut. Kopi af udvalgets spørgsmål og Naalakkersuisuts besvarelse er vedlagt nærværende betænkning som **bilag 3 og 4**.

4. Orienteringsmøder

På baggrund af de fremsendte høringssvar, forslagens førstebehandling, udvalgets drøftelser af de grundlæggende værdier for uafhængige forskningsinstitutioner samt Naalakkersuisuts besvarelse af udvalgets spørgsmål inviterede udvalget Ilisimatusarfik til et orienteringsmøde. Se **bilag 5**. De på mødet fremkomne informationer og synspunkter indgår i udvalgets behandling af forslaget.

5. Samråd

Udvalget har som led i behandlingen af forslaget haft Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Kirke og Udenrigsanliggender i samråd. Kopi af samrådsindkaldelsen og Naalakkersuisoqs talepapir er vedlagt nærværende betænkning som **bilag 6 og 7**.

De på samrådet fremkomne informationer og synspunkter indgår i udvalgets behandling af forslaget.

6. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget skal indledningsvist rose det store arbejde, der er blevet lagt i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Disse bemærkninger indeholder en klar gennemgang af nærværende lovforslags indhold, gældende lovgivning på området og den lovforberedende proces.

Under forlagets førstebehandling blev der bl.a. fremlagt ønsker vedrørende lønnen for de ansatte i Ilisimatusarfik. Udvalget skal henlede opmærksomheden på, at lønnen for de ansatte – det være sig det akademiske såvel som det teknisk-administrative personale – fastsættes i gældende overenskomster og aftaler baseret på forhandlinger mellem arbejdsmarkedets parter. Vi har i Grønland en tradition for at afstå fra direkte politisk indblanding i disse forhandlinger – dette ønsker udvalget fortsat at værne om.

Udvalget har i sin betænkning til andenbehandlingen valgt at behandle forslaget temavist. Disse fremgår nedenfor:

6.1 Forsknings- og metodefrihed

Af forslagets § 2, stk. 2, fremgår det, at Ilisimatusarfik har forskningsfrihed, og at Ilisimatusarfik skal værne om universitetets såvel som den enkelte forskers forskningsfrihed. Dermed foreslås det, at termen ”metodefrihed” ikke længere eksplicit skal fremgå af loven for Ilisimatusarfik. Udvalget har på den baggrund fremsat følgende spørgsmål til Naalakkersuisut:

”1. Af § 1, stk. 2 i den gældende Landstingslov om Ilisimatusarfik fremgår det, at Ilisimatusarfik har metodefrihed. Hvorfor fremgår denne metodefrihed ikke længere eksplicit i lovforslaget?”

Hertil svarede Naalakkersuisut:

”Indledningsvist kan det anføres, at det udtrykkeligt fremgår af forslaget, at der er forskningsfrihed. Derudover fremgår det af bemærkningerne til bestemmelsen, hvorfor metodefrihed ikke længere nævnes i forslaget. Heraf fremgår følgende: ”Ilisimatusarfik har frihed til selv at bestemme, hvad universitetet vil forske i. Det fremgår ikke længere af bestemmelsen, at Ilisimatusarfik har metodefrihed, idet dette ligger implicit i forskningsfriheden, hvorfor det er fundet overflødigt at nævne. Ilisimatusarfik skal sikre, at forskningen altid er uafhængig, selvstændig og perspektivrig. Forskningsfriheden indebærer også varetagelse af grundforskning, således at disciplinerne inden for Ilisimatusarfiks fagområder vedligeholdes og udvikles.”

På baggrund af det i bemærkningerne anførte, vurderes det således at være overflødigt, at metodefriheden specifikt fremgår af forslaget.”

Udvalget fandt på baggrund af ovenstående svar behov for opfølgende spørgsmål herom:

"1. Af svar nr. 1 fremgår det, at "metodefrihed" er indeholdt i "forskningsfrihed". Naalakkersuisut bedes definere "forskningsfrihed" henholdsvis "metodefrihed".

a. Er forslaget om at lade "metodefrihed" udgå af den pågældende bestemmelse alene begrundet i et ønske om at forenkle bestemmelsens ordlyd?"

Hertil svarede Naalakkersuisut opfølgende:

"Naalakkersuisut skal indledningsvis oplyse, at forskningsfrihed ikke er defineret i forslaget, da der her er tale om et almindeligt anvendt begreb. Metodefrihed er ikke defineret, da begrebet ikke indgår i lovtæksten. I øvrigt er metodefrihed også et almindeligt anvendt begreb.

Naalakkersuisut henholder sig derfor også til de definitioner af begreberne, der anvendes i relevante kilder.

Om forskningsfrihed kan eksempelvis nævnes definitionen heraf på forskerportalen.dk: "Forskningsfrihed betegner navnlig frihed til at vælge forskningsemne, frihed til at stille spørgsmål, frihed til at vælge materiale og metoder til at finde svarene, samt frihed til offentligt at fremlægge hypoteser, resultater og ræsonnementer."

Der kan i øvrigt også henvises til forslagets § 21, stk. 3, 1. og 2. pkt., hvoraf det fremgår, at: "Institutedelsen kan pålægge medarbejdere at løse bestemte opgaver under hensyntagen til deres frie valg af videnskabelige metoder. Det videnskabelige personale har forskningsfrihed og forsker frit inden for llisimatusarfiks forskningsstrategiske rammer i den tid, hvor de ikke er pålagt andre opgaver." Af bemærkningerne til denne bestemmelse fremgår følgende bl.a.: "Den enkelte forsker har forskningsfrihed inden for sit faglige ansættelsesområde med de forpligtelser, der følger af et ansættelsesforhold. Den enkelte forsker har således frihed til at vælge forskningsmetode, fremgangsmåde og emner inden for universitetets forskningsstrategiske rammer."

Det centrale i forståelsen af forskningsfriheden er, at metodefriheden indgår som en del af forskningsfriheden.

Om metodefrihed kan eksempelvis nævnes definitionen heraf på ordnet.dk: "Frihed til at benytte den metode som man i en given situation vurderer er den mest effektive i bestræbelsen på at opnå et bestemt mål eller resultat."

Som nævnt i bemærkningerne til forslaget og i besvarelsen af 26. februar 2019, er metodefrihed indeholdt i forskningsfrihed. På den baggrund anses det som nævnt overflødigt at nævne metodefriheden særskilt.”

Udvalget tager Naalakkersuisuts besvarelser til efterretning. Naalakkersuisuts svar fortolkes således, at Ilisimatusarfik dermed er underlagt forskningsfrihed, herunder metodefrihed, i alle dets aktiviteter, uanset om disse måtte have forskningsmæssig eller undervisningsmæssig karakter.

6.2 Ilisimatusarfiks bestyrelse – bopælskrav

Jf. forslagets § 8, stk. 1, foreslås følgende bopælskrav:

§ 8. Bestyrelsen består af 11 medlemmer, der sammensættes således:

- 1) 6 udefrakommende medlemmer, hvoraf mindst 3 har fast bopæl i Grønland.*
- 2) 2 medlemmer, der repræsenterer Ilisimatusarfiks forskere og undervisere, herunder ansatte ph.d.-studerende.*
- 3) 1 medlem, der repræsenterer det teknisk-administrative personale.*
- 4) 2 medlemmer, der repræsenterer de studerende.*

(Udvalgets fremhævning)

Herudover foreslås følgende bopælskrav for bestyrelsesformanden, jf. forslagets § 8, stk. 7:

Stk. 7. Bestyrelsen vælger en formand blandt de udefrakommende medlemmer. Formanden skal ved udpegelsen og i hele funktionsperioden have fast bopæl i Grønland.

(Udvalgets fremhævning)

En vedtagelse af denne bestemmelse vil medføre, at visse potentielle kandidater, der f.eks. af arbejdsmæssige årsager er bosat uden for Grønland, ikke længere vil kunne vælges til Ilisimatusarfiks bestyrelse eller som bestyrelsesformand. Dette til trods for, at pågældende kandidater oprindeligt kan være fra Grønland og/eller have stort kendskab til Grønland og grønlandske forhold. Udvalget har forståelse for Naalakkersuisuts ønske om at sikre indgående kendskab til Grønland og grønlandske forhold i Ilisimatusarfiks bestyrelse. Imidlertid finder udvalget, at det reelle rekrutteringsgrundlag indskrænkes unødigt såfremt et sådan bopælskrav vedtages. Udvalget finder ikke, at et sådant bopælskrav er nødvendigt for at sikre tilstrækkelig viden om og kendskab til Grønland og grønlandske forhold.

Et **enigt** udvalg skal anmode Naalakkersuisut om at fremkomme med ændringsforslag til nærværende forslags tredjebehandling, således at ingen af Ilisimatusarfiks bestyrelsesmedlemmer skal opfylde et bopælskrav som ovenfor anført.

6.3 Ilisimatusarfiks bestyrelse – indhentning af indstillinger

Af forslaget § 8, stk. 3, fremgår følgende bemyndigelse til Naalakkersuisut:

Stk. 3. Naalakkersuisut udpeger de udefrakommende medlemmer. Naalakkersuisut kan fra Ilisimatusarfik indhente en ikke bindende indstilling af medlemmer.

Udvalget har indgående drøftet nærværende bestemmelses mulige implikationer for bl.a. Ilisimatusarfiks omdømme. Emnet er blevet bragt op både i udvalgets spørgsmål til Naalakkersuisut, på udvalgets møde med Ilisimatusarfik samt på ovennævnte samråd.

Naalakkersuisut angav følgende begrundelse for bestemmelsen under samrådet:

"Hertil kan henvises til besvarelsen af spørgsmålene fra KU-udvalget af 21. december 2018. Heraf fremgår følgende: "Naalakkersuisut vurderer således, at det er relevant at konsultere flere forskellige instanser, herunder Ilisimatusarfik. Naalakkersuisut vurderer dog ikke, at det er nødvendigt, at der i forslaget skal være en egentlig forpligtelse til at indhente en indstilling fra Ilisimatusarfik, der ikke er bindende, men finder det samtidig hensigtsmæssigt eksplicit at anføre, at en sådan indstilling kan indhentes." Naalakkersuisut vil således gerne have flere relevante parter inddraget, når der skal udpeges bestyrelse til Ilisimatusarfik. Baggrunden for den foreslåede ændring er ikke, at Ilisimatusarfik ikke skal inddrages, men derimod at flere relevante parter bliver hørt. Idet indstillingen ifølge gældende lovgivningen er ikke-bindende, vurderede Naalakkersuisuts ikke, at den foreslåede ændring ville gøre den store forskel i praksis."

(Udvalgets fremhævning)

Det er udvalgets klare forståelse, at det siddende Naalakkersuisut ikke agter at undlade en inddragelse af Ilisimatusarfik, sådan som bestemmelsen giver mulighed for. Samtidig noterer udvalget sig Naalakkersuisuts ønske om muligheden for at inddrage relevante interessenter ifm. Naalakkersuisuts udpegning af medlemmer af Ilisimatusarfiks bestyrelse. Udvalget finder dog ikke, at en forpligtelse til at indhente en ikke-bindende indstilling fra Ilisimatusarfik udelukker en høring af andre relevante parter.

§ 11, stk. 2, i den gældende lov om Ilisimatusarfik² forpligter Naalakkersuisut til at indhente ikke-bindende indstillinger fra Ilisimatusarfik ifm. Naalakkersuisuts udpegning af bestyrelsesmedlemmer. Denne bestemmelse var et udtrykkeligt ønske fra det daværende Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke ifm. udvalgets behandling af den gældende lov³.

Udvalget finder det også i dag helt centralt, at der ikke kan sættes spørgsmålstejn ved Ilisimatusarfiks uafhængighed. Et universitets politiske uafhængighed er helt central, og politisk må vi sørge for at værne om dette grundlæggende princip. Derfor ønsker udvalget fortsat at sikre uafhængighed både i praksis såvel som i Ilisimatusarfiks omdømme i og uden for Grønland. Der er her ikke tale om, at udvalget frygter, at det siddende eller fremtidige Naalakkersuisut vil indskrænke Ilisimatusarfiks politiske uafhængighed, men alene muligheden for mistanken herom finder udvalget uønskelig.

Et **enigt** udvalg skal anmode Naalakkersuisut om at fremkomme med ændringsforslag til nærværende forslags tredjebehandling, således Naalakkersuisut fortsat er pålagt at indhente ikke-bindende indstillinger fra Ilisimatusarfik ifm. udpegningen af bestyrelsesmedlemmer. Kravet skal ikke medføre en udelukkelse af muligheden for at høre andre relevante parter.

6.4 Ph.d.-krav til rektor/prorektor

Af forslaget § 12, stk. 3, fremgår følgende:

Stk. 3. Rektor og prorektor skal have en ph.d.-uddannelse, jf. dog § 34, og have kendskab til grønlandske forhold og indsigt i uddannelsesområdet. Rektor og prorektor skal desuden have erfaring med ledelse og udvikling af forsknings- og uddannelsesmiljøer og skal have indsigt i et universitets virke og samspil med det omgivende samfund.

Udvalget tilslutter sig Naalakkersuisuts intentioner om at sikre et højt internationalt niveau i praksis og som signalværdi.

Et **enigt** udvalg tilslutter sig således Naalakkersuisuts forslag om, at rektor skal have en ph.d.-uddannelse, således som det er angivet i forslaget § 12, stk. 3.

---

² Landstingslov nr. 19 af 19. november 2007 om Ilisimatusarfik

³ Se udvalgets betænkning afgivet til forslaget andenbehandling (EM2007/37)

På baggrund af Naalakkersuisuts angivne formål bag et ph.d.-krav til prorektor, tilslutter **repræsentanter i udvalget fra Siumut og Demokraterne** sig ligeledes et ph.d.-krav for Ilisimatusarfiks prorektor.

Repræsentanter i udvalget fra Inuit Ataqatigiit finder, at Naalakkersuisuts forslag om ph.d.-krav til prorektor vil være for indskrænkende for universitetets rekrutteringsmuligheder. Repræsentanter fra Inuit Ataqatigiit skal således anmode Naalakkersuisut om, til nærværende forslags tredjebehandling, at fremsætte ændringsforslag, således uddannelseskrevet for prorektor vil følge uddannelseskrevet for de resterende underliggende ledere på Ilisimatusarfik (se afsnit 6.5).

6.5 Ph.d.-krav til ledere på Ilisimatusarfik

Vedrørende institutledere, fremgår følgende af forslaget § 20, stk. 3:

Stk. 3. Institutlederen skal have en ph.d.-uddannelse inden for et af instituttets fagområder, jf. dog § 34, og skal have undervisningserfaring inden for sit fagområde.

Vedrørende afdelingsledere, fremgår følgende af forslaget § 23, stk. 2:

Stk. 2. Afdelingslederen skal have en ph.d.-uddannelse inden for det fagområde, som afdelingen repræsenterer, jf. dog § 34, og skal have undervisningserfaring inden for sit fagområde.

Af nævnte § 34 fremgår følgende:

§ 34. Kravene om uddannelsesmæssige kvalifikationer i § 12, stk. 3, § 20, stk. 3 og § 23, stk. 2, gælder alene for ansættelser i disse stillinger efter Inatsisartutlovens ikrafttræden.

Stk. 2. Indtil 31. juli 2029 kan der ved nyansættelse af rektor, prorektor, institutledere og afdelingsledere dispenseres fra kravene om uddannelsesmæssige kvalifikationer i § 12, stk. 3, § 20, stk. 3, og § 23, stk. 2, hvis der ikke har været kvalificerede ansøgere, der opfylder kravene, eller hvis der har været ansøgere, hvis kvalifikationer på andet grundlag kan sidestilles med de krævede uddannelsesmæssige kvalifikationer.

(Udvalgets fremhævning)

Udvalget har gennem spørgsmål til Naalakkersuisut forsøgt at afdække rekrutteringsgrundlaget for nævnte ph.d.-krav. I en række kommentarer fremsendt af høringsparter til lovforslaget

fremgår en bekymring for unødigt indskrænkning af rekrutteringsmulighederne til stillinger som institutleder og afdelingsleder. Udvalget må på baggrund af Naalakkersuisuts svar konstatere, at det ikke har været muligt at sikre et fyldestgørende billede af nævnte rekrutteringsgrundlag.

Under samrådet oplyste Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Kirke og Udenrigsanliggender følgende begrundelse for kravet:

”På alle anerkendte universiteter uden for Grønland er mindstekravet til en underviser og en leder, at vedkommende har en ph.d.-uddannelse. Hvis Grønland og Ilisimatusarfik vil leve op til internationale krav, bør alle både undervisere og ledere have graden. I dette forslag stilles der dog kun krav om, at lederne har uddannelsen, og der gives endog 10 år til at implementere kravet. Overgangsbestemmelsen på 10 år blev indsat efter forslag herom fra Ilisimatusarfik.

Hvis der ikke stilles krav om en ph.d.-uddannelse, men kun ”rangstige”, hvor man stiler efter Ph.d. men tillader ned til kandidatniveau, så betyder det juridisk set, at der alene kræves en kandidatgrad, og dermed vil man opretholde de gældende regler.”

Udvalget skal hertil bemærke, at der ikke internationalt er fastsat krav til ph.d.-uddannelser for undervisere og ledere på universiteter. Dog er der tale om krav fastsat i de enkelte landes lovgivninger o.l. uden at der er tale om en international forpligtelse.

Udvalget finder målsætningen om et internationalt niveau f.s.v. angår uddannelseskravene til ledere på Ilisimatusarfik for støtteværdig. Dog må det samtidig forventes, at rekrutteringsgrundlaget i Grønland er betydeligt begrænset sammenlignet med andre lande – dette især for de mindre fagområder eller fagområder, hvor ph.d.-uddannelser ikke er udbredt.

Udvalget finder, at den foreslåede dispensationsmulighed skaber et unødigt behov for sagsbehandling, da det forventes at nævnte dispensationsmulighed vil blive anvendt i vid udstrækning. Således ønsker udvalget at fastholde ønsket om ph.d.-uddannelser blandt institutledere og afdelingsledere, men gøre muligheden for ansættelse af medarbejdere uden en ph.d.-uddannelse mere fleksibel.

På den baggrund er det et enigt udvalgs ønske, at Ilisimatusarfik, f.s.v. angår institutledere og afdelingsledere, alene må ansætte ansøgere uden en ph.d.-uddannelse (men minimum med en kandidatuddannelse), såfremt ingen egnet ansøger med en ph.d.-uddannelse har søgt stillingen. Hermed ønsker udvalget at åbne op for Ilisimatusarfiks mulighed for at ansætte personer med en lang videregående uddannelse, såfremt en ansøger med en relevant ph.d.-uddannelse på et sagligt grundlag vurderes ikke egnet til at bestride den pågældende stilling.

Et **enigt** udvalg skal anmode Naalakkersuisut om at fremkomme med ændringsforslag til nærværende forslags tredjebehandling, således Naalakkersuisut imødekommer udvalgets ovennævnte ønsker om ansættelse af institutledere/afdelingsledere med henholdsvis uden en ph.d.-uddannelse.

6.6 Akademisk råd

Jf. forslaget § 15, stk. 4 foreslås følgende:

Stk. 4. Rektor, prorektor og universitetsdirektøren kan efter anmodning herom fra akademisk råd deltage som observatører i hele eller dele af rådets møder. Observatørstatus medfører, at den pågældende ikke er stemmeberettiget.

Heraf følger, at rektor og prorektor ikke længere vil være medlemmer af akademisk råd. Udvalget har noteret sig indsigelserne fra Ilisimatusarfik herom - bl.a. om proportionaliteten mellem Ilisimatusarfiks størrelse og organisatoriske hierarkier. På samrådet fremførte Naalakkersuisoq det argument, at det at den øverste ledelse på andre universiteter uden for Grønland ikke sidder i akademisk råd har haft en forebyggende effekt for bl.a. interne konflikter. Udvalget forstår argumentationen, men må samtidig konstatere, at Naalakkersuisut ikke har kunne konfirmere, at en sådan konfliktsituation har været eller er eksisterende på Ilisimatusarfik. Udvalget finder, at en inklusion af den øverste ledelse på universitetet i akademisk råd som gældende lov tilskriver, snarere lægger op til et samarbejde mellem rådets medlemmer.

Et **enigt** udvalg skal anmode Naalakkersuisut om at fremkomme med ændringsforslag til nærværende forslags tredjebehandling, således de gældende regler om akademisk råds sammensætning f.s.v. angår den øverste ledelse videreføres.

6.7 Taxametertilskud

Af forslaget § 27, stk. 2, fremgår en mulighed for indførelse af taxametertilskud:

Stk. 2. Dele af bevillingen til Ilisimatusarfik kan tildeles som taxametertilskud eller være betinget af opfyldelse af bestemte målbare kriterier, der fastsættes i udviklingskontrakten, jf. § 7, stk. 1.

Grundet en bekymring om denne tilskudsordnings konsekvenser for Ilisimatusarfiks virke, fremsendte udvalget følgende spørgsmål til Naalakkersuisut:

”Hvilke positive erfaringer fra udlandet eller Grønland har Naalakkersuisut bygget sit forslag om at muliggøre taxametertilskud til Ilisimatusarfik?”

Hertil svarede Naalakkersuisut:

”På erhvervsuddannelsesområdet i Grønland tildeles dele af tilskuddet som taxa-metertilskud. Skolerne har hver deres hovedkonto, hvoraf driftsbevillingen fremgår. Derudover modtager skolerne aktivitetsafhængige tilskud, der tildeles institutionerne ud fra objektive kriterier for skolernes aktivitet (aktivitet og takst) i form af lovbundne bevillinger, se 40.91.31 Aktivitetsafhængige tilskud (Lovbunden bevilling). Naalakkersuisut har derfor gode erfaringer med at tildele taxametertilskud.”

På baggrund af videre drøftelser på samrådet, er det udvalgets forståelse, at taxametertilskuddet som en økonomisk motivationsfaktor udgør baggrunden for Naalakkersuisuts forslag herom. Naalakkersuisut udtrykte således en forventning om, at taxameterordningen ville komme til at vedrøre en meget lille del af Ilisimatusarfiks samlede tilskud. En begrænsning for taxameterordningens udbredelse eller en forventning herom fremgår dog ikke af lovforslaget eller af bemærkningerne hertil. Udvalget kan ligeledes konstatere, at Naalakkersuisut ikke kunne redegøre for eksistensen af uddannelsesinstitutioner, der deler Naalakkersuisuts vurdering af gældende taxameterordningers positive effekter. Herudover har Naalakkersuisut ikke konkretiseret baggrunden for Naalakkersuisuts positive erfaringer med en taxameterordning.

Udvalget er bekymret for, at den forventede økonomiske motivation snarere kan lede til, at Ilisimatusarfik får fokus på at fastholde studerende - ikke af hensyn til den studerende, men af hensyn til Ilisimatusarfiks økonomi. Dette finder udvalget ikke hensigtsmæssigt.

Et **enigt** udvalg skal anmode Naalakkersuisut om at fremkomme med ændringsforslag til nærværende forslags tredjebehandling, således § 27, stk. 2, udgår.

6.8 Kvalitetssikring og vidensdeling

Som en ny bestemmelse fremgår følgende af § 2, stk. 4:

Stk. 4 Ilisimatusarfik skal medvirke til at sikre, at den nyeste viden inden for relevante fagområder gøres tilgængelig for alle uddannelser i Grønland.

Det er udvalgets forhåbning, at en sådan lovsikret tilgængelighed for alle uddannelser i Grønland kan betyde, at den på Ilisimatusarfik indsamlede og producerede viden også vil blive

anvendt uden for den konkrete undervisnings- eller forskningssituation. Man kunne dog overveje, om en generel offentliggørelse af den nyeste viden inden for relevante fagområder kunne have en yderligere positiv virkning på interessen blandt vores yngre generationer for at søge ind på universitetet. Af høringsvaret fra Ilisimatusarfik samt kommentar nr. 7.3 hertil, fremgår det dog, at universitetet i praksis allerede opfylder denne bestemmelse ved at lægge publikationer og CV'er ud på universitetets hjemmeside.

6.9 Resterende bestemmelser

For så vidt angår forslagets resterende bestemmelser, bakker udvalget op om de foreslåede præciseringer, ændringer og videreførelser. Udvalget har i relation til de resterende bestemmelser noteret sig indkomne kommentarer fra høringsparterne samt Naalakkersuisuts svar på udvalgets spørgsmål om et udsnit af disse bestemmelser (se bilag 1-4).

Udvalget har ikke fundet anledning til at fremkomme med yderligere bemærkninger herom.

Det følger af ovenstående anmodninger om ændringsforslag til nærværende forslags tredjebehandling, at ændringsforslagene ligeledes vedrører de nødvendige konsekvensrettelser i lovforslaget som helhed.

7. Forslagets økonomiske konsekvenser

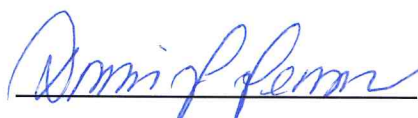
De økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering er beskrevet under forslagets almindelige bemærkninger. Udvalget har ud over de under afsnit 6 anførte bemærkninger ikke fundet anledning til at kommentere herpå.

8. Udvalgets indstilling

Med forventning om, at Naalakkersuisut imødekommer de ønskede ændringsforslag til nærværende forslags tredjebehandling fra henholdsvis et enigt udvalg, et udvalgsflertal samt et udvalgsmindretal indstiller et **enigt** udvalg forslaget til **vedtagelse**.

Udvalget skal anmode om, at forslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling før 3. behandlingen med henblik på at vurdere de ønskede ændringsforslag.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

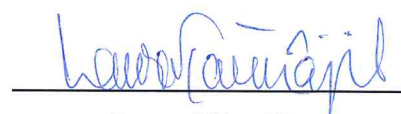
Doris J. Jensen

Formand

Mimi Karlsen

Næstformand

Laura Táunâjik

PVA

Nivi Olsen

Sofia Geisler

Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Kirke
og Udenrigsanliggender

IKIN@nanog.gl

Dato: 21-12-2018

J.nr.: 01.39.01.03-00199

Skriftlige spørgsmål vedrørende EM2018/199, EM2018/200 og EM2018/201

I forbindelse med behandlingen af EM2018/199, 200 og 201 ønsker Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke at anmode Naalakkersuisut om besvarelse af nedenstående spørgsmål. Selvom udvalget ikke har valgt at lave én samlet betænkning for alle tre forslag, har udvalget vurderet at den nære relation mellem de tre lovforslag taler for, at de skriftlige spørgsmål og svar om lovforslagene forefindes samlet.

Nedenfor følger en række spørgsmål fordelt på de tre lovforslag.

EM2018/199

Juridisk status og opgaver

1. Af § 1, stk. 2 i den gældende Landstingslov om Ilisimatusarfik¹ fremgår det, at Ilisimatusarfik har metodefrihed. Hvorfor fremgår denne metodefrihed ikke længere eksplicit i lovforslaget?

Bestyrelsen

Det fremgår af § 8, stk. 3 i lovforslaget:

Stk. 3. Naalakkersuisut udpeger de udefrakommende medlemmer. Naalakkersuisut kan fra Ilisimatusarfik indhente en ikke bindende indstilling af medlemmer.

Af § 11, stk. 2 i den gældende Landstingslov fremgår bl.a. følgende:

Stk. 2. Landsstyret udpeger de udefrakommende medlemmer efter en ikke bindende indstilling fra Ilisimatusarfik. Medlemmerne udpeges i deres personlige egenskab og for en periode på 4 år. Der skal ved udpegningen lægges vægt på faglige og personlige kvalifikationer og på erfaringen med at udvikle virksomheder og forsknings- og uddannelsesmiljøer, gerne i et internationalt perspektiv. Genudpegnings kan finde sted.

---

¹ Landstingslov nr. 19 af 19. november 2007 om Ilisimatusarfik

2. Hvorfor finder Naalakkersuisut det nødvendigt, at Ilisimatusarfik ikke længere skal pålægges at afgive ikke-bindende indstillinger i forbindelse med Naalakkersuisuts udpegning af bestyrelsesmedlemmer?
3. Er Naalakkersuisut enige i, at der med vedtagelsen af nævnte bestemmelse skabes en indirekte mulighed for en reduktion af Ilisimatusarfiks politiske uafhængighed i og med seks ud af 11 medlemmer af bestyrelsen vælges af Naalakkersuisut uden nødvendigvis at have fået inputs fra ikke-politiske parter?
4. Deler Naalakkersuisut bekymringen for, at Ilisimatusarfiks internationale anseelse kan komme til at lide skade blot såfremt, der opstår en mistanke om en større politisk motivation i arbejdet i Ilisimatusarfiks bestyrelse?
5. Naalakkersuisut bedes redegøre for, hvorledes den ønskede ændring af udpegningen af bestyrelsesmedlemmer harmonerer og fremmer ønsket om forskningsfrihed og et uafhængigt universitet?
6. Naalakkersuisut bedes oplyse, om der i de nordiske lande findes eksempler på lignende lovgivning f.s.v. angår udpegningen af bestyrelsesmedlemmer? Og i så fald, hvilke?

Af § 8, stk. 1, nr. 1 fremgår det at tre ud af seks udefrakommende bestyrelsesmedlemmer skal have bopæl i Grønland. Samtidig fremgår følgende af bemærkningerne til § 8, stk. 7:

"Såfremt formanden flytter fra Grønland i løbet af funktionsperioden, kan denne ikke længere være formand, og en ny formand skal vælges. Bor ingen af de udefrakommende medlemmer på dette tidspunkt i Grønland, udtræder formanden af bestyrelsen ved fraflytningen fra Grønland, og Naalakkersuisut udpeger et nyt medlem, jf. § 9, stk. 4."

7. Følger det af ovennævnte citat, at udefrakommende medlemmer, der opfyldte bopælspligten ved udpegningen, gerne må fraflytte Grønland efter udpegningen uden at udtræde af bestyrelsen?
8. Det synes ikke at fremgå af lovforslagets bestemmelser, hvornår et menigt medlem af bestyrelsen skal udtræde – f.eks. ved fratrædelse/orlov fra stilling ved Ilisimatusarfik, studiestop, m.v. Naalakkersuisut bedes redegøre for dette.
9. Følger det af § 9, stk. 2, at et tidligere bestyrelsesmedlem, der allerede har siddet to perioder ikke senere hen kan udpeges grundet en ny position? (F.eks. en tidligere studerende, der senere bliver ansat på Ilisimatusarfik eller et tidligere udefrakommende medlem, der senere hen er blevet ansat.)
  - a. Naalakkersuisut bedes begrunde, hvorfor dette er skønnet hensigtsmæssigt, bl.a. set i lyset af det formodede indsnævrede udvalg af kvalificerede medlemmer.

Af § 10, stk. 2, 2. pkt. fremgår:

Stk. 2 [...] Bestyrelsens opgaver eller dele heraf kan i en periode varetages af en midlertidig bestyrelse, der udpeges af Naalakkersuisut.

(Udvalgets fremhævnings)

10. Naalakkersuisut bedes angive den konkrete tidshorisont, der skal dække "i en periode".

11. Indgår perioden i en midlertidig bestyrelse i antallet af perioder et medlem kan sidde i bestyrelsen jf. § 9, stk. 2?

Det fremgår af § 7, stk. 1, at Naalakkersuisut skal indgå en udviklingskontrakt med bestyrelsen. Dette forhold er blevet kommenteret af bl.a. Finansdepartementet.

12. Hvornår forventer Naalakkersuisut at igangsætte og færdiggøre nævnte udviklingskontrakt?

13. Hvilke forhold agter Naalakkersuisut at fremme ved indgåelsen af den første udviklingskontrakt med bestyrelsen?

Uddannelseskraft

Udvalget finder, at der i lovforslagets almindelige bemærkninger ikke fremgår nok information om rekrutteringsgrundlaget for opfyldelsen af det foreslåede uddannelseskraft for rektor, prorektor, institutledere og afdelingsledere.

14. Udvalget skal anmode om følgende statistiske oplysninger:

- a. Hvor mange grønlandske studerende har gennemført et Ph.D.-studie² siden 1979?
- b. Den gennemsnitlige studietid fra og med bachelor til og med Ph.D for studerende ved Ilisimatusarfik.
- c. Antal personer, bosat i eller med nær relation til Grønland, der har en Ph.D. inden for de under spørgsmål nr. 15 nævnte fagområder
- d. Andelen af de grønlandske kandidatuddannede, der typisk fortsætter med en Ph.D.
- e. Antal opstartede Ph.D.-forløb i Danmark i perioden 2012-2017, og andelen, der er afsluttet
- f. Andel af kandidatstuderende i de andre nordiske lande, der fortsætter med en Ph.D.

15. Naalakkersuisut bedes redegøre for den nuværende normering af følgende stillinger på Ilisimatusarfik:

- g. Institutledere fordelt på fagområder
- h. Afdelingsledere fordelt på fagområder

Af hørings svar 3.4 i 2. høring, anfører Ilisimatusarfik bl.a.:

"Ilisimatusarfik er i høj grad enige i, at ledelseskompetencer er vigtige for stillingerne som rektor, prorektor, institut- og afdelingsleder. Dette bliver dog ikke sikret gennem et ph.d.-krav. En ph.d.-uddannelse giver ikke i sig selv ledelseskompetencer. [...]"

² Hermed forstås studerende med relation til det grønlandske uddannelsessystem enten ved indskrivning i Grønland eller gennem modtagelse af uddannelsesstøtte eller lign. fra Grønland.

Ph.d.-kravet er et godt initiativ, idet det sikrer, at lederen har kendskab til forskningsverdenen. Det bør dog ikke bruges som begrundelse for at ekskludere en lektorbedømmelse, idet denne ligeledes viser kendskab til forskningsverdenen.

Ingen af de to grader viser dog nødvendigvis noget om ledelseskompetencer, hvorfor dette og kan tilføjes som en forudsætning for ansættelse i en ledelsesstilling.”

Følgende synes ikke klart redegjort for i bemærkningerne, hvorfor Naalakkersuisut bedes uddybe:

16. Hvorfor er ledelseskompetencer ikke gjort til et krav for afdelingsledere?
17. Hvorfor kan en lektorbedømmelse ikke anvendes, for at sikre kendskab til forskning, sådan som Iisimatusarfik selv pointerer?
18. Hvilke konkrete overvejelser ligger til grund for at dispensationsreglen i § 34, stk. 2 er fastsat til netop 10 år?

Akademisk råd

I gældende lov om Iisimatusarfik fastsættes det i § 14, stk. 1 nr. 3 om akademisk råds opgaver:

3) Godkende forslag til studieordninger og forsøgsordninger vedrørende uddannelserne efter indstilling fra institutrådene.

Af § 15, stk. 2 nr. 4 i forslaget fremgår følgende som en opgave for akademisk råd:

*4) at indstille forslag til studieordninger og forsøgsordninger til **godkendelse hos rektor**, efter indstilling fra institutrådene,*

(Udvalgets fremhævning)

Af bemærkningerne til bestemmelsen fremgår følgende:

*”Akademisk råd skal indstille forslag til studieordninger og forsøgsordninger vedrørende uddannelser til godkendelse hos rektor, efter rådet har modtaget indstilling fra institutrådene. Herved sikres det, at studieordningerne er koordinerede, og at der skabes synergi, inden de endeligt godkendes af rektor. **Studieordningerne skal efterfølgende godkendes af Naalakkersuisut ifølge Inatsisartutlov om videregående uddannelser, hvorfor der er tale om den interne godkendelse, når rektor godkender studieordningen.**”*

(Udvalgets fremhævning)

Der foreslås dermed tilføjet to ekstra led i godkendelsesproceduren for studieordningerne ift. gældende ret.

19. På baggrund af en række høringssvar, skal udvalget anmode Naalakkersuisut om, på et principielt niveau, at forholde sig til de mulige negative konsekvenser, herunder signalværdien, når den for en uddannelse grundlæggende studieordning skal godkendes politisk.
20. Følger det af § 18, stk. 2, at et tidligere medlem af akademisk råd, der allerede har siddet to perioder ikke senere hen kan udpeges grundet en ny position? (F.eks. en tidligere studerende, der senere bliver ansat på Iisimatusarfik.)
- a. Naalakkersuisut bedes begrunde, hvorfor den begrænsede genudpegnings er skønnet hensigtsmæssigt, bl.a. set i lyset af det formodede indsnævrede udvalg af kvalificerede medlemmer.

Institutråd

21. Følger det af § 26, stk. 2, at et tidligere medlem af institutrådet aldrig kan genvælges uanset ansættelsesperiode?
- Såfremt dette er tilfældet:
- a. Hvor lang tid skal det samme personale i det mindste institut have været ansat før der ikke længere kan genvælges medlemmer af institutrådet jf. § 25, stk. 1 nr. 3 og 4?
- b. Hvorfor har Naalakkersuisut fundet det nødvendigt at gøre denne indsnævring tidsbegrænset?

Økonomi og administration

Af forslaget § 29 følger, at Iisimatusarfik vil være forpligtet til at følge de til enhver tid gældende regler for ansatte i Grønlands Selvstyre ift. ansættelsesvilkår og øvrige forhold.

22. Naalakkersuisut bedes redegøre for, hvorledes denne bestemmelse i praksis vil have konsekvenser for Iisimatusarfiks ansatte sammenlignet med gældende regler og praksis. Dette også set i lyset af Iisimatusarfiks status som selvejende offentlig institution.
23. Hvilke positive erfaringer fra udlandet eller Grønland har Naalakkersuisut bygget sit forslag om at muliggøre taxametertilskud til Iisimatusarfik?

EM2018/200

Af § 17, stk. 1 fremgår det:

*§ 17. Uddannelsesinstitutionerne fastsætter inden for rammerne af denne Inatsisartutlov nærmere regler om uddannelserne i en studieordning for hver uddannelse, med undtagelse af ph.d.-uddannelsen. Studieordningerne og efterfølgende væsentlige ændringer heri skal **godkendes af Naalakkersuisut**.*

(Udvalgets fremhævnings)

En godkendelse af en studieordning må forstås som den endelige beslutning vedrørende studieordningens udformning.

24. Det er udvalgets klare indtryk, at der er udtalt kritik af denne ordning f.s.v. angår Ilisimatusarfik. Naalakkersuisut bedes derfor kort og præcist redegøre for, hvorfor Naalakkersuisut finder det nødvendigt, at et universitets studieordninger skal godkendes politisk? (Redegørelsen bedes fremstå som et tillæg til de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Besvarelsen kan indgå i svaret til spørgsmål nr. 19.)

25. Naalakkersuisut bedes oplyse, hvilke andre lande, der praktiserer lignende lovgivning f.s.v. politisk godkendelse af studieordninger?

EM2018/199, 200 og 201

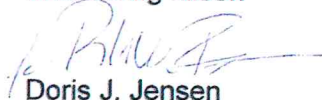
I EU og den resterende del af Norden har der gennem de seneste år været en øget debat for om sikringen af en større politisk uafhængighed for uddannelsesinstitutionerne.

26. Er Naalakkersuisut enige i idealet om politisk uafhængige uddannelsesinstitutioner – og i så fald, hvorledes er nærværende tre lovforslag et skridt i retningen af dette ideal?

Udvalget ser frem til Naalakkersuisuts svar på grønlandsk og dansk. Svaret bedes fremsendt elektronisk til ina@ina.gl med kopi til udvalgets sekretær på rfr@ina.gl.

Pva. Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Med venlig hilsen

Doris J. Jensen

Udvalgsformand

Til Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Svar på skriftlige spørgsmål vedr. EM2018/199, EM2018/200 og EM 2018/201

26-02-2019
Sagsnr. 2017 - 5069
Dok. nr. 9796821

Naalakkersuisut takker for udvalgets spørgsmål af 21. december 2018, som hermed besvares.

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikiin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

1. Af § 1, stk. 2 i den gældende Landstingslov om Ilisimatusarfik fremgår det, at Ilisimatusarfik har metodefrihed. Hvorfor fremgår denne metodefrihed ikke længere eksplicit i lovforslaget?

Svar:

Indledningsvist kan det anføres, at det udtrykkeligt fremgår af forslaget, at der er forskningsfrihed. Derudover fremgår det af bemærkningerne til bestemmelsen, hvorfor metodefrihed ikke længere nævnes i forslaget. Heraf fremgår følgende: ”Ilisimatusarfik har frihed til selv at bestemme, hvad universitetet vil forske i. Det fremgår ikke længere af bestemmelsen, at Ilisimatusarfik har metodefrihed, idet dette ligger implicit i forskningsfriheden, hvorfor det er fundet overflødigt at nævne. Ilisimatusarfik skal sikre, at forskningen altid er uafhængig, selvstændig og perspektivrig. Forskningsfriheden indebærer også varetagelse af grundforskning, således at disciplinerne inden for Ilisimatusarfiks fagområder vedligeholdes og udvikles.”

På baggrund af det i bemærkningerne anførte, vurderes det således at være overflødigt, at metodefriheden specifikt fremgår af forslaget.

2. Hvorfor finder Naalakkersuisut det nødvendigt, at Ilisimatusarfik ikke længere skal pålægges at afgive ikke-bindende indstillinger i forbindelse med Naalakkersuisuts udpegning af bestyrelsesmedlemmer?

Svar:

Der kan henvises til bemærkningerne til § 8, stk. 3, hvoraf det fremgår: ”Udpegningen tænkes at foregå efter konsultation med Ilisimatusarfik, erhvervsorganisationerne i Grønland, rektorkollegiet i Danmark og andre relevante parter, således at der blandt andet drages nytte af den ekspertise, der findes i det grønlandske

erhvervsliv med hensyn til virksomhedsledelse og støtter sig til den erfaring, der findes med bestyrelsesarbejde på de danske universiteter. Det er desuden fastsat i bestemmelsen, at Naalakkersuisut kan bede Ilisimatusarfik om at lave en ikke bindende indstilling. På denne måde kan Naalakkersuisut inddrage Ilisimatusarfik, såfremt Naalakkersuisut finder det hensigtsmæssigt.”

Naalakkersuisut vurderer således, at det er relevant at konsultere flere forskellige instanser, herunder Ilisimatusarfik. Naalakkersuisut vurderer dog ikke, at det er nødvendigt, at der i forslaget skal være en egentlig forpligtelse til at indhente en indstilling fra Ilisimatusarfik, der ikke er bindende, men finder det samtidig hensigtsmæssigt eksplicit at anføre, at en sådan indstilling kan indhentes.

3. Er Naalakkersuisut enige i, at der med vedtagelsen af nævnte bestemmelse skabes en indirekte mulighed for en reduktion af Ilisimatusarfiks politiske uafhængighed i og med seks ud af 11 medlemmer af bestyrelsen vælges af Naalakkersuisut uden nødvendigvis at have fået inputs fra ikke-politiske parter?

Svar:

Naalakkersuisut mener ikke, at det har nogen indflydelse på uafhængigheden. Hertil skal tilføjes, at det efter gældende lovgivning også alene er en ikke-bindende indstilling.

Som anført under svaret til spørgsmål 2, forudsættes det fortsat, at både Ilisimatusarfik men også andre relevante parter konsulteres, førend der udpeges bestyrelsesmedlemmer.

4. Deler Naalakkersuisut bekymringen for, at Ilisimatusarfiks internationale anseelse kan komme til at lide skade blot såfremt, der opstår en mistanke om en større politisk motivation i arbejdet i Ilisimatusarfiks bestyrelse?

Svar:

Naalakkersuisut har ingen grund til at antage, at der skulle opstå en mistanke om en større politisk motivation i arbejdet i Ilisimatusarfiks bestyrelse.

5. Naalakkersuisut bedes redegøre for, hvorledes den ønskede ændring af udpegningen af bestyrelsesmedlemmer harmonerer og fremmer ønsket om forskningsfrihed og et uafhængigt universitet?

Svar:

Naalakkersuisut mener, at der grundlæggende er tale om videreførelse af en model, som hidtil har fungeret godt. Forskningsfriheden fremgår af forslaget, ligesom det fremgår af gældende lovgivning. Naalakkersuisut mener derfor ikke, at den politiske uafhængighed indskrænkes på nogen måder.

6. Naalakkersuisut bedes oplyse, om der i de nordiske lande findes eksempler på lignende lovgivning f.s.v. angår udpegningen af bestyrelsesmedlemmer? Og i så fald, hvilke?

Svar:

På Færøerne udpeges 4 eksterne medlemmer af bestyrelsen af ministeren. Bestyrelsen består af i alt 7 medlemmer.

På Island afhænger bestyrelsernes størrelse af universiteternes størrelse. Når der er mindre end 5000 studerende på universitetet, skal bestyrelsen bestå af 7 medlemmer inklusiv rektor, mens bestyrelsen består af 11 medlemmer inklusiv rektor, hvis der er mere end 5000 studerende. Henholdsvis 2 og 4 medlemmer udpeges af Ministeren for Uddannelse, Forskning og Kultur alt afhængig af universitetets størrelse, jf. artikel 6 i Act no. 85/2008 on Public Higher Education Institutions.

7. Følger det af ovennævnte citat, at udefrakommende medlemmer, der opfyldte bopælspligten ved udpegningen, gerne må fraflytte Grønland efter udpegningen uden at udtræde af bestyrelsen?

Svar:

Det kan bekræftes, at udefrakommende medlemmer af bestyrelsen kan fraflytte Grønland efter udpegningen uden at udtræde af bestyrelsen.

Det er således kun formanden for bestyrelsen, der har pligt til at bo i Grønland i hele funktionsperioden.

8. Det synes ikke at fremgå af lovforslagets bestemmelser, hvornår et menigt medlem af bestyrelsen skal udtræde – f.eks. ved fratrædelse/orlov fra stilling ved Ilisimatusarfik, studiestop, m.v. Naalakkersuisut bedes redegøre for dette.

Svar:

Det er fastsat i forslaget § 10, stk. 3, hvornår Naalakkersuisut kan afsætte et bestyrelsesmedlem. Bestemmelsen omfatter samtlige medlemmer af bestyrelsen. Af bestemmelsen fremgår det, at Naalakkersuisut kan afsætte et bestyrelsesmedlem, der groft har tilsidesat sit bestyrelsesansvar, eller på anden vis har gjort sig uegnet til at bestride bestyrelseshvervet. Ud over denne bestemmelse er der ikke andre bestemmelser, hvoraf det fremgår, at et bestyrelsesmedlem skal udtræde af bestyrelsen. Det vil derfor være op til det enkelte medlem at beslutte, hvorvidt det føler, at det kan fortsætte arbejdet i bestyrelsen.

Det antages, at der med menige medlemmer menes de interne medlemmer, som er oplyst i forslaget § 8, stk. 1, nr. 2-4. Disse medlemmer udpeges i kraft af deres stilling eller i kraft af, at de er studerende, hvorfor det implicit ligger heri, at såfremt de fratræder deres stilling eller udmeldes af studiet, ikke længere kan besidde posten i bestyrelsen.

9. Følger det af § 9, stk. 2, at et tidligere bestyrelsesmedlem, der allerede har siddet to perioder ikke senere hen kan udpeges grundet en ny position? (F.eks. en tidligere studerende, der senere bliver ansat på Ilisimatusarfik eller et tidligere udefrakommende medlem, der senere hen er blevet ansat.)

a. Naalakkersuisut bedes begrunde, hvorfor dette er skønnet hensigtsmæssigt, bl.a. set i lyset af det formodede indsnævrede udvalg af kvalificerede medlemmer.

Svar:

Der er forskel på, om en person er udpeget af Naalakkersuisut som udefrakommende medlem, valgt som repræsentant for Ilisimatusarfiks forskere og undervisere, valgt af det teknisk-administrative personale eller valgt af de studerende.

Personer, der er udpeget af Naalakkersuisut, udpeges i kraft af deres personlige egenskaber, dvs. medlemskabet ikke er afhængigt af, hvad deres beskæftigelse er, hvorimod de resterende i bestyrelsen vælges som repræsentant for en gruppe. Repræsenterer de ikke længere denne gruppe, kan de ikke længere besidde posten i bestyrelsen. Det kan slutes af dette, at det ikke er hensigten med § 9, stk. 2, at et bestyrelsesmedlem, der tidligere har repræsenteret én af grupperne i § 8, stk. 1, ikke kan sidde i bestyrelsen som repræsentant for én af de andre grupper. Genudpegning eller genvalg kan altså finde sted 1 gang for hver gruppe i § 8, stk. 1, således at en studerende kan genvælges 1 gang som studerende, hvorefter personen kan sidde i 2 perioder eksempelvis som forsker og efterfølgende 2 perioder som udefrakommende medlem.

Hertil kan nævnes, at Ilisimatusarfiks juridiske status er den samme som eksempelvis KNR, der ligeledes er en selvstændig offentlig institution. Om genudpegning af bestyrelsesmedlemmer i KNR's bestyrelse fremgår det af § 31, stk. 6, 2. pkt., i Inatsisartutlov nr. 7 af 8. juni 2014 om radio- og tv-virksomhed, at "Medlemmerne kan genudpeges, dog kun én gang". Af bemærkningerne til denne bestemmelse fremgår det desuden, at "Bestemmelsen fastslår i 2. punktum, at der kan ske genudpegning, men at dette kun kan ske én gang. Dette er ikke til hinder for, at et bestyrelsesmedlem efter en periode uden for bestyrelsen, vil kunne udpeges på ny." Dette vil ligeledes gøre sig gældende for medlemmer i Ilisimatusarfiks bestyrelse.

Det vil sige, at begrænsningen må forstås således, at genudpegning eller genvalg kun kan ske 1 gang i umiddelbar forlængelse af den tidligere periode, men ikke er til hinder for, at en person udpeges efter en periode uden for bestyrelsen. Dette er fastsat for at sikre en vis fornyelse og kontinuitet i bestyrelsen, men henset til det begrænsede udvalg af kvalificerede medlemmer, kan der ske udpegning eller valg senere.

10. Naalakkersuisut bedes angive den konkrete tidshorisont, der skal dække "i en periode".

Svar:

Naalakkersuisut finder det ikke hensigtsmæssigt, at der angives en bestemt periodeafgrænsning. Det må forstås således, at det alene er den periode, der varer, indtil en ny bestyrelse kan udpeges og træde i funktion.

11. Indgår perioden i en midlertidig bestyrelse i antallet af perioder et medlem kan sidde i bestyrelsen jf. § 9, stk. 2?

Svar:

Der vil være tale om en midlertidig bestyrelse, som ikke har indflydelse ift. antallet af perioder jf. § 9, stk. 2.

12. Hvornår forventer Naalakkersuisut at igangsætte og færdiggøre nævnte udviklingskontrakt?

Svar:

Naalakkersuisut forventer at indlede drøftelser med Ilisimatusarfik herom i løbet af foråret med henblik på at have en udviklingskontrakt klar til ikrafttræden umiddelbart efter lovens ikrafttræden.

13. Hvilke forhold agter Naalakkersuisut at fremme ved indgåelsen af den første udviklingskontrakt med bestyrelsen?

Svar:

Dette er der endnu ikke taget stilling til, men som nævnt i bemærkningerne kunne det eksempelvis være at øge gennemførelsesraten. Desuden vil der formentlig blive medtaget arbejdet med kvalitetssikring, da der for tiden foregår et arbejde med at implementere og udvikle kvalitetssikring på Ilisimatusarfik. Der pågår allerede nu en drøftelse med Ilisimatusarfik herom.

14. Udvalget skal anmode om følgende statistiske oplysninger:

a. Hvor mange grønlandske studerende har gennemført et Ph.D.-studie siden 1979?

Svar:

Det har kun været muligt at tage et ph.d.-forløb ved Ilisimatusarfik siden 2001, da ”Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 36 af 9. oktober 2001 om Ph.D.graden blev vedtaget.

Herefter har 13 personer færdiggjort en ph.d.-uddannelse, og der er pt. 16 ph.d.-studerende indskrevet.

Der er desuden en del grønlændere, der har taget en ph.d.-uddannelse i andre lande. Der foreligger ikke tal for, hvor mange det drejer sig om. Der kan derfor ikke oplyses et tal for, hvor mange grønlandske studerende, der har gennemført et ph.d.-forløb siden 1979.

Det kan desuden oplyses, at det af Grønlands Statistiks hjemmeside fremgår, at der i 2017 boede 47 personer i Grønland med en ph.d.-uddannelse.

b. Den gennemsnitlige studietid fra og med bachelor til og med Ph.D for studerende ved Ilisimatusarfik.

Svar:

Ilisimatusarfik oplyser, at de ikke som sådan har tal på den gennemsnitlige studietid for hverken bachelor-, kandidat- eller ph.d.-studerende.

I forhold til ph.d.-studerende oplyser Ilisimatusarfik, at for det første er ph.d.-uddannelsen mere at regne for en (forsker-)ansættelse end en uddannelse.

For det andet er der både mulighed for at tage et adjunktforløb med ph.d.-forløb som varer 6 år og et ordinært ph.d.-forløb, som varer tre år, så det kan være svært at sammenligne. Derudover er der også forskel på, om pågældende kommer med en baggrund som professionsrettet bachelor på 4 år eller en bachelor på 3 år, og hvor lang tid der går efter, den studerende har taget sin kandidat til pågældende påbegynder sin ph.d.

Derudover kan der selvfølgelig også være barselsforløb, orlov etc. inde i forløbet og den ph.d.-studerende kan ved aflevering af afhandling også blive bedt om at bruge op til et halvt år mere på at revidere afhandlingen.

c. Antal personer, bosat i eller med nær relation til Grønland, der har en Ph.D. inden for de under spørgsmål nr. 15 nævnte fagområder

Svar:

Ud af de 13 færdiggjorte ph.d.-ere har 4 en kandidatuddannelse fra Ilisimatusarfik.

Ud af de 16 indskrevne ph.d.-ere har 5 en kandidatuddannelse fra Ilisimatusarfik.

I alt 30 % af ph.d.-studerende har en kandidatgrad fra Ilisimatusarfik.

Hvor stor en andel af de ph.d.-studerende, som oprindeligt kommer fra Grønland, kan Ilisimatusarfik ikke sige noget præcist om. Ilisimatusarfik gætter på, at det er langt de fleste, men at de blot har taget deres kandidatuddannelse i Danmark eller andre lande. Ilisimatusarfik har ikke adgang til data om deres oprindelige bopæl og fødselssted.

d. Andelen af de grønlandske kandidatuddannede, der typisk fortsætter med en Ph.D.

Svar:

Ilisimatusarfik har ikke præcise tal på dette. Ilisimatusarfik anslår, at der er mellem 60-80 personer, der er blevet kandidater, og at der dermed er ca. 10-15 %, der fortsætter med en ph.d.

e. Antal opstartede Ph.D.-forløb i Danmark i perioden 2012-2017, og andelen, der er afsluttet

Svar:

Talmateriale fra Danmarks Statistik viser, at der i 2012 blev optaget godt 2450 ph.d.-studerende og tallet svinger fra år til år og ender på ca. 2375 i 2017. Der foreligger ikke talmateriale, som viser antal afsluttede forløb.

f. Andel af kandidatstuderende i de andre nordiske lande, der fortsætter med en Ph.d.-uddannelse

Svar:

Forudsætningen for at kunne svare på spørgsmålet er, at kun kandidatstuderende fra samme land gennemfører et ph.d.-forløb. Der er imidlertid stor international mobilitet indenfor optag på ph.d.-studier, så visse fagområder eks. inden for teknik og naturvidenskab er domineret af udenlandske ph.d.-studerende. Derfor eksisterer der ikke pålidelig statistik på dette.

15. Naalakkersuisut bedes redegøre for den nuværende normering af følgende stillinger på Ilisimatusarfik:

g. Institutedere fordelt på fagområder

h. Afdelingsledere fordelt på fagområder

Svar:

Ilisimatusarfik har 4 Institutter med hver én ansvarlig institutleder:

1. Institut for Kultur, Sprog & Historie
2. Institut for Læring
3. Institut for Samfund, Økonomi & Journalistik
4. Institut for Sygepleje & Sundhedsvidenskab

Ilisimatusarfik har 11 afdelingsledere fordelt på følgende uddannelser:

1. Erhvervsøkonomi
2. Journalistik
3. Jura, offentlig ret
4. Kultur- & Samfundshistorie
5. Lærer
6. Oversættelse & Tolkning
7. Samfundsvidenskab / West Nordic Studies
8. Socialrådgiver
9. Sprog, Litteratur & Medier
10. Sygeplejerske
11. Teologi

Derudover har flere afdelingsledere ansvar for en række efteruddannelser.

16. Hvorfor er ledelseskompetencer ikke gjort til et krav for afdelingsledere?

Svar:

Naalakkersuisut vurderer, at det ved disse stillingstyper er vigtigst, at pågældende har en tilstrækkelig faglig baggrund for at varetage funktionen. Det vil være op til det enkelte ansættelsesudvalg at vurdere, hvorvidt ledelseserfaring er et forhold, de vil lægge vægt på ved ansættelsen.

Det skal desuden bemærkes, at det samme gør sig gældende for institutlederne, hvor der heller ikke er fastsat et sådant krav.

17. Hvorfor kan en lektorbedømmelse ikke anvendes, for at sikre kendskab til forskning, sådan som Ilisimatusarfik selv pointerer?

Svar:

Det fremgår af § 6, stk. 5 i aftalen om stillingsstruktur for undervisere og forskere på Ilisimatusarfik, at ansættelse som lektor forudsætter en ph.d.-grad eller tilsvarende niveau for at blive lektor. En lektorbedømmelse vil derfor kvalificere til stillingen i samme grad som en ph.d.-uddannelse, idet lektorer til enhver tid vil have en ph.d.-uddannelse.

18. Hvilke konkrete overvejelser ligger til grund for at dispensationsreglen i § 34, stk. 2 er fastsat til netop 10 år?

Svar:

Følgende fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen: ”Dispensationsordningen indsættes, idet der på nuværende tidspunkt vurderes at være et begrænset antal potentielle ansøgere med en ph.d.-uddannelse.”

Derudover fremgår det af kommentarerne til høringssvarene, at: ”I erkendelse af, at der ikke er nok uddannede med ph.d.-uddannelser i landet på nuværende tidspunkt, og fordi opkvalificering vil tage tid, har Naalakkersuisut ændret forslaget § 34, stk. 2, således at der kan dispenseres fra kompetencekravene i 10 år og ikke de 5 år, som det oprindeligt var foreslået. Dette ændres som følge af de indkomne høringssvar.”

19. På baggrund af en række høringssvar, skal udvalget anmode Naalakkersuisut om, på et principielt niveau, at forholde sig til de mulige negative konsekvenser, herunder signalværdien, når den for en uddannelse grundlæggende studieordning skal godkendes politisk.

Svar:

Ifølge forslaget til Inatsisartutlov om videregående uddannelsers § 2, skal Naalakkersuisut sikre et samordnet system af videregående uddannelser, og ifølge forslaget § 4, stk. 1, nr. 1, må flere uddannelsesinstitutioner ikke udbyde uddannelser, der ligner hinanden. Betingelserne for godkendelse af en uddannelse fremgår af forslaget § 4.

For at Naalakkersuisut kan godkende udbuddet af en uddannelse, er der således en del betingelser, der skal være opfyldt, og for at Naalakkersuisut kan påse, at disse betingelser er opfyldt, er det nødvendigt, at Naalakkersuisut får forelagt de pågældende uddannelsers studieordninger til godkendelse.

Forslaget til Inatsisartutlov om videregående uddannelser omhandler ikke kun udbuddet af uddannelser på Ilisimatusarfik, men ligeledes udbuddet af videregående uddannelser på branche- og erhvervsskolerne og andre dertil godkendte uddannelsesinstitutioner. For at sikre et overblik over uddannelserne, er det derfor vurderet, at det er hensigtsmæssigt, at Naalakkersuisut har godkendelseskompetencen af alle studieordningerne. Akademisk råd, et organ på Ilisimatusarfik, antages ikke at have det fornødne overblik over, hvad der udbydes af uddannelser på andre uddannelsesinstitutioner i Grønland. Naalakkersuisut vurderer derfor, at det er nødvendigt at få studieordningerne til godkendelse, for at opfylde §§ 2 og 4 i forslaget til Inatsisartutlov om videregående uddannelser.

Hertil kan nævnes, at det af § 5, stk. 2, 2. pkt. i Inatsisartutlov nr. 10 af 19. maj 2010 om erhvervsuddannelser og kurser på erhvervsuddannelsesområdet fremgår, at Naalakkersuisut godkender brancheskolernes og erhvervsskolernes uddannelsesplaner efter indstilling fra brancheskolernes bestyrelse henholdsvis brancheudvalget og kan tilbagetrække godkendelsen af brancheskolernes uddannelser efter indstilling fra brancheskolernes bestyrelse henholdsvis brancheudvalget. Brancheskolerne har den samme juridiske konstruktion som Ilisimatusarfik, altså er de selvstændige offentlige institutioner.

På erhvervsuddannelsesområdet er det således Naalakkersuisut, der godkender uddannelsesplanerne, hvilket ikke har givet anledning til problemer. Naalakkersuisut forventer heller ikke, at det vil give anledning til problemer for videregående uddannelser.

Desuden kan det tilføjes, at studieordningerne for organist- og kateketuddannelserne ligeledes skal godkendes af Naalakkersuisut. Det blev besluttet af Inatsisartut i forbindelse med den seneste lovændring af kirkeloven, som blev vedtaget på efterårssamlingen 2018.

Det ekstra led i godkendelsesproceduren, som rektor skal forestå, er foreslået, idet rektor ikke længere er medlem af akademisk råd. Godkendelsen vil ske efter indstilling fra akademisk råd, og det formodes, at der skal foreligge meget vægtige grunde, hvis rektor ikke godkender efter indstillingen, da akademisk råd besidder en bred faglig viden.

Det fremgår desuden af kommentarerne til høringssvarene, at det ikke vurderes, at der ligger en degradering i akademisk råds rolle i forbindelse med studieordningerne, idet det stadig er meget vigtigt, at akademisk råd forholder sig til studieordningerne.

Ud fra ovenstående kan det således konkluderes, at Naalakkersuisut ikke vurderer, at der er negative konsekvenser ved den foreslåede godkendelsesprocedure.

20. Følger det af § 18, stk. 2, at et tidligere medlem af akademisk råd, der allerede har siddet to perioder ikke senere hen kan udpeges grundet en ny position? (F.eks. en tidligere studerende, der senere bliver ansat på Ilisimatusarfik.)

a. Naalakkersuisut bedes begrunde, hvorfor den begrænsede genudpegnings er skønnet hensigtsmæssigt, bl.a. set i lyset af det formodede indsnævrede udvalg af kvalificerede medlemmer.

Svar:

Der henvises til svaret under spørgsmål 9. Bestemmelsen skal forstås ligesom forslaget § 9, stk. 2.

21. Følger det af § 26, stk. 2, at et tidligere medlem af institutrådet aldrig kan genvælges uanset ansættelsesperiode?

Såfremt dette er tilfældet:

a. Hvor lang tid skal det samme personale i det mindste institut have været ansat før der ikke længere kan genvælges medlemmer af institutrådet jf. § 25, stk. 1 nr. 3 og 4?

b. Hvorfor har Naalakkersuisut fundet det nødvendigt at gøre denne indsnævring tidsbegrænset?

Svar:

Der henvises til svaret til spørgsmål 9.

22. Naalakkersuisut bedes redegøre for, hvorledes denne bestemmelse i praksis vil have konsekvenser for Ilisimatusarfiks ansatte sammenlignet med gældende regler og praksis. Dette også set i lyset af Ilisimatusarfiks status som selvejende offentlig institution.

Svar:

Bestemmelsen vil ikke have konsekvenser for Ilisimatusarfiks ansatte i praksis, idet bestemmelsen blot fastslår, hvad der er praksis.

Bestemmelsen ses ligeledes i lovgivningen for bl.a. KNR og brancheskolerne, der som nævnt har samme juridiske status som Ilisimatusarfik.

Ilisimatusarfik havde dog en bemærkning til denne bestemmelse i forbindelse med høringen. Heraf fremgik det, at det ofte kan være problematisk og tidskrævende at følge Grønlands Selvstyres bestemmelser i forhold til ansættelser, især når det gælder ansættelsen af udenlandske forskere og undervisere. Hertil svarede Naalakkersuisut, at Naalakkersuisut vil indlede en dialog med Ilisimatusarfik om tilvejebringelse af ordninger, der letter ansættelse af udenlandske forskere og undervisere.

23. Hvilke positive erfaringer fra udlandet eller Grønland har Naalakkersuisut bygget sit forslag om at muliggøre taxametertilskud til Ilisimatusarfik?

Svar:

På erhvervsuddannelsesområdet i Grønland tildeles dele af tilskuddet som taxametertilskud. Skolerne har hver deres hovedkonto, hvoraf driftsbevillingen fremgår. Derudover modtager skolerne aktivitetsafhængige tilskud, der tildeles institutionerne ud fra objektive kriterier for skolernes aktivitet (aktivitet og takst) i

form af lovbundne bevillinger, se 40.91.31 Aktivitetsafhængige tilskud (Lovbunden bevilling). Naalakkersuisut har derfor gode erfaringer med at tildele taxametertilskud.

24. Det er udvalgets klare indtryk, at der er udtalt kritik af denne ordning f.s.v. angår Ilisimatusarfik. Naalakkersuisut bedes derfor kort og præcist redegøre for, hvorfor Naalakkersuisut finder det nødvendigt, at et universitets studieordninger skal godkendes politisk? (Redegørelsen bedes fremstå som et tillæg til de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Besvarelsen kan indgå i svaret til spørgsmål nr. 19.)

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 19.

25. Naalakkersuisut bedes oplyse, hvilke andre lande, der praktiserer lignende lovgivning f.s.v. politisk godkendelse af studieordninger?

Svar:

Naalakkersuisut er ikke bekendt med andre lande, der praktiserer dette. Grønland er dog også et meget lille land befolkningsmæssigt, hvorfor de forskellige uddannelsesinstitutioner helst ikke skal konkurrere mod hinanden. Det er derfor vigtigt, at der koordineres de forskellige uddannelsesinstitutioner imellem, og at de gymnasiale skoler kan tilrettelægge deres uddannelser efter, hvad der er af krav for optag på de videregående uddannelser.

26. Er Naalakkersuisut enige i idealet om politisk uafhængige uddannelsesinstitutioner – og i så fald, hvorledes er nærværende tre lovforslag et skridt i retningen af dette ideal?

Svar:

Naalakkersuisut tilslutter sig i det hele det nævnte ideal og finder, at alle 3 forslag netop er udarbejdet under behørig hensyntagen til idealet om politisk uafhængighed.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Ane Lone Bagger

Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Kirke
og Udenrigsanliggender
ikin@nanoq.gl

Dato: 09-04-2019

J.nr.: 01.39.01.03-00199

Opfølgende spørgsmål vedr. FM2019/199, 200 og 201

Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke modtog en besvarelse på udvalgets spørgsmål vedrørende ovennævnte spørgsmål den 26. februar 2019. Udvalget takker for Naalakkersuisuts besvarelse, imidlertid har udvalget fundet det nødvendigt at fremsende nedenstående opfølgende spørgsmål.

Spørgsmål med relation til Naalakkersuisuts besvarelse af 26. februar 2019:

1. Af svar nr. 1 fremgår det, at "metodefrihed" er indeholdt i "forskningsfrihed". Naalakkersuisut bedes definere "forskningsfrihed" henholdsvis "metodefrihed".
  - a. Er forslaget om at lade "metodefrihed" udgå af den pågældende bestemmelse alene begrundet i et ønske om at forenkle bestemmelsens ordlyd?
2. Udvalget savner en begrundelse for Naalakkersuisuts antagelse angivet i spørgsmål nr. 4 – Naalakkersuisut bedes oplyse årsagen til Naalakkersuisuts antagelse.

Af svar nr. 17 fremgår følgende:

*"Det fremgår af § 6, stk. 5 i aftalen om stillingsstruktur for undervisere og forskere på Iisimatusarfik, at ansættelse som lektor forudsætter en ph.d.-grad **eller tilsvarende niveau** for at blive lektor. **En lektorbedømmelse vil derfor kvalificere til stillingen i samme grad som en ph.d.-uddannelse, idet lektorer til enhver tid vil have en ph.d.-uddannelse.**"*

(Udvalget fremhævning)

3. I lyset af svar nr. 17: Betyder en positiv lektorbedømmelse / opnåelse af en lektortitel i henhold til ovennævnte aftales § 6, stk. 1-6, at lektorer besidder de kompetencer, der ønskes på ledelsesniveau i Iisimatusarfik?

Bortfald af "professionsbachelor"

I den seneste tid har der været en række offentlige debatter om bl.a. læreruddannelsens manglende praktiske viden om undervisning og pædagogik. Studerende og nyuddannede efterlyser således mere praktisk viden om håndtering af undervisningssituationer m.v.

4. Naalakkersuisut bedes redegøre for henholdsvis de internationalt såvel som de i Norden anvendte definitioner for henholdsvis "professionsbachelor" samt "bachelor" – herunder forskelle på uddannelsesforløb, praktik, indhold m.v.
5. Hvilke overvejelser har Naalakkersuisut gjort sig, om rekrutteringsmulighederne for fremtidige bachelorer i læring, sygepleje m.v. uden for Grønland, når disse ikke længere omtales direkte som havende en "professionsrettet bachelor"?

Det anføres i de almindelige bemærkninger til FM2019/200, at professionsbachelorer og klassiske bachelorer indplaceres på samme niveau i den danske kvalifikationsramme. Kvalifikationsrammen er baseret på EQF (European Qualification Framework). Der henvises i denne sammenhæng til uddannelses- og forskningsministeriets hjemmeside.

6. Udvalget undrer sig over forslaget om den foreslåede ophævelse af sondringen mellem "professionsbachelor" og "klassisk bachelor" (§ 11, stk. 1 i FM2019/200). Udvalget kan således konstatere, at det danske uddannelses- og forskningsministerium, der varetager Statens arbejde med EQF netop klart sonderer mellem disse to typer bachelorer¹. Naalakkersuisut bedes kommentere herpå.

Af de almindelige bemærkninger til FM2019/200 anføres følgende:

"Efter gældende lovgivning skelnes der mellem professionsrettede bacheloruddannelser og klassiske bacheloruddannelser. Denne skelnen er ikke videreført i forslaget. Dette begrundes med, at der ikke længere synes at være så markant en forskel mellem uddannelserne, idet de fleste af de udbudte bacheloruddannelser udbydes af Ilisimatusarfik, som sikrer, at uddannelserne er forskningsbaserede. Desuden går udviklingen internationalt i retning af, at der ikke foretages sådanne sondringer."

7. Hvad finder Naalakkersuisut mest optimalt:
  - at samtlige typer bacheloruddannelser, uanset behov på den fremtidige arbejdsplads, tilpasses målet om forskningsbaseret – et mål, der blev fastsat inden Ilisimatusarfik begyndte at udbyde professionsbachelorer, eller
  - at Ilisimatusarfik gives klar hjemmel til at udbyde mere praksisorienterede professionsrettede bacheloruddannelser i stil med det udtrykte behov blandt en række lærerstuderende og nyuddannede lærere? (Dvs. at der åbnes op for, at Ilisimatusarfik uddannelsesprofil tilpasses det grønlandske samfund, ved at være et klassisk universitet såvel som en professionshøjskole.)

---

¹ Se Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside, klik på "Bachelor- og diplomuddannelser": <https://ufm.dk/uddannelse/anerkendelse-og-dokumentation/dokumentation/kvalifikationsrammer/typer/hardtableview> – forefindes alene på dansk.

Udvalget ser frem til Naalakkersuisoqs besvarelse på grønlandsk og dansk. Besvarelsen bedes fremsendt elektronisk til ina@ina.gl med kopi til udvalgets sekretær på rfr@ina.gl.

Pva. Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Med venlig hilsen

Doris J. Jensen

Udvalgsformand

Til Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Svar på skriftlige spørgsmål vedr. FM 2019/199, FM 2019/200 og FM 2019/201

Naalakkersuisut takker for udvalgets spørgsmål af 9. april, som hermed besvares.

1. Af svar nr. 1 fremgår det, at "metodefrihed" er indeholdt i "forskningsfrihed". Naalakkersuisut bedes definere "forskningsfrihed" henholdsvis "metodefrihed".

a. Er forslaget om at lade "metodefrihed" udgå af den pågældende bestemmelse alene begrundet i et ønske om at forenkle bestemmelsens ordlyd?

Svar:

Naalakkersuisut skal indledningsvis oplyse, at forskningsfrihed ikke er defineret i forslaget, da der her er tale om et almindeligt anvendt begreb. Metodefrihed er ikke defineret, da begrebet ikke indgår i lovteksten. I øvrigt er metodefrihed også et almindeligt anvendt begreb.

Naalakkersuisut henholder sig derfor også til de definitioner af begreberne, der anvendes i relevante kilder.

Om forskningsfrihed kan eksempelvis nævnes definitionen heraf på forskerportalen.dk: *"Forskningsfrihed betegner navnlig frihed til at vælge forskningsemne, frihed til at stille spørgsmål, frihed til at vælge materiale og metoder til at finde svarene, samt frihed til offentligt at fremlægge hypoteser, resultater og ræsonnementer."*

Der kan i øvrigt også henvises til forslagets § 21, stk. 3, 1. og 2. pkt., hvoraf det fremgår, at: *"Institutedelsen kan pålægge medarbejdere at løse bestemte opgaver under hensyntagen til deres frie valg af videnskabelige metoder. Det videnskabelige personale har forskningsfrihed og forsker frit inden for llisimatusarfiks forskningsstrategiske rammer i den tid, hvor de ikke er pålagt andre opgaver."* Af bemærkningerne til denne bestemmelse fremgår følgende bl.a.: *"Den enkelte forsker har forskningsfrihed inden for sit faglige ansættelsesområde med de forpligtelser, der følger af et ansættelsesforhold. Den enkelte forsker har således frihed til at vælge forskningsmetode, fremgangsmåde og emner inden for universitetets forskningsstrategiske rammer."*

Det centrale i forståelsen af forskningsfriheden er, at metodefriheden indgår som en del af forskningsfriheden.

Om metodefrihed kan eksempelvis nævnes definitionen heraf på ordnet.dk: *"Frihed til at benytte den metode som man i en given situation vurderer er den mest effektive i bestræbelsen på at opnå et bestemt mål eller resultat."*

25-04-2019
Sagsnr. 2017 - 5069
Dok. nr. 10532282

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikjin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Som nævnt i bemærkningerne til forslaget og i besvarelsen af 26. februar 2019, er metodefrihed indeholdt i forskningsfrihed. På den baggrund anses det som nævnt overflødig at nævne metodefriheden særskilt.

2. Udvalget savner en begrundelse for Naalakkersuisuts antagelse angivet i spørgsmål nr. 4 – Naalakkersuisut bedes oplyse årsagen til Naalakkersuisuts antagelse.

Svar:

Antagelsen baserer sig på besvarelsen af spørgsmål 3 i udvalgets henvendelse af 21. december 2018. Der henvises derfor til besvarelsen deraf.

3. I lyset af svar nr. 17: Betyder en positiv lektorbedømmelse / opnåelse af en lektortitel i henhold til ovennævnte aftales § 6, stk. 1-6, at lektorer besidder de kompetencer, der ønskes på ledelsesniveau i Ilisimatusarfik?

Svar:

En lektorbedømmelse er ikke i sig selv tilstrækkelig til at kvalificere sig til stillingen som rektor eller prorektor. Ud over kravet om en ph.d.-uddannelse stilles der for rektor og prorektor krav om, at de har kendskab til grønlandske forhold og indsigt i uddannelsesområdet samt erfaring med ledelse og udvikling af forsknings- og uddannelsesmiljøer, og at de skal have indsigt i et universitets virke og samspil med det omgivende samfund.

En lektorbedømmelse vil heller ikke altid i sig selv være nok for institut- og afdelingsledere, idet der stilles krav om, at de har undervisningserfaring inden for deres fagområde.

4. Naalakkersuisut bedes redegøre for henholdsvis de internationalt såvel som de i Norden anvendte definitioner for henholdsvis "professionsbachelor" samt "bachelor" – herunder forskelle på uddannelsesforløb, praktik, indhold m.v.

Svar:

Nedenstående tabel viser, at i de nordiske lande er det kun i Danmark, at graden "professionsbachelor" anvendes. I de andre nordiske lande bruges graden bachelor for de uddannelser, som i Danmark klassificeres som professionsbachelor. Når uddannelserne samtidig er gensidigt anerkendte, betyder det, at der i de andre nordiske lande er inkorporeret krav om det, der i Danmark kaldes "professionskompetencer" i selve bacheloruddannelserne.

I European Quality Framework (EQF) er "professional bachelor" ikke defineret. Det betyder både, at professionsbachelorgraden kun bruges i Danmark, og at professionsbachelor uden for Danmark betegnes som en almindelig bachelorgrad, når man via EQF har en gensidig anerkendelse af uddannelserne i Europa samt i store dele af resten af verden.

Table 3. Overview of study programme structure

Country	Qualifications available	ECTS length
Denmark	Academy Profession degrees	90–150
	Professional Bachelor degrees	180–240*
	Bachelor's degree in Arts	180
	Bachelor's degree	180
	Master's degree in arts	120–180
	Master's degree	120
	PhD degree	180
Finland	Polytechnic Bachelor degree	210–240
	Bachelor Degree	180
	Polytechnic Masters Degree	90–120
	Master degree	120
	Doctoral degree	
Iceland	Bachelor degree	180–240
	Candidatus degrees	240–360
	postgraduate certificates	60
	Master degree	120
	PhD	180
Norway	One year programmes (årsstudium)	60**
	College candidate (only in certain study areas)	120**
	Bachelor degree	180–240
	Masters degree	120
	PhD	
Sweden	Higher Education Diploma	120
	Bachelor	180
	Master degree	60–120
	PhD	240

* can also build on Academy Profession degrees.

** can be a part of a Bachelor programme.

Kilde: Higher Education in the Nordic Countries. Evaluation of the Nordic agreement on admission to higher education By: Mari Elken, Elisabeth Hovdhaugen and Jannecke Wiers- Jenssen. Nordic Council of Ministers 2015. ISBN 978- 92- 893- 4053- 3 (PDF)

5. Hvilke overvejelser har Naalakkersuisut gjort sig, om rekrutteringsmulighederne for fremtidige bachelorer i læring, sygepleje m.v. uden for Grønland, når disse ikke længere omtales direkte som havende en "professionsrettet bachelor"?

Svar:

Naalakkersuisut ser ingen problemer heri.

Sygeplejersker modtager grønlandsk autorisation som sygeplejerske. Denne autorisation kan efter ansøgning herom bruges i andre nordiske lande, idet Grønland har tilsluttet sig en fællesnordisk aftale herom (Arjeplog-aftalen). Desuden kan det hertil tilføjes, at sygeplejerskeuddannelsen i Grønland allerede opererer med den danske betegnelse "Bachelor i sygepleje", på grønlandsk "Peqqissaasoq Bachelorinngomiarfik" og på engelsk "Bachelor of science in nursing". Indholdet i uddannelsen, læringsmålene osv. er ikke ændret på trods af, at uddannelsen ikke længere betegnes som en professionsrettet bacheloruddannelse.

I flere af de nordiske lande er læreruddannelsen en kandidatuddannelse, dvs. en universitetsuddannelse. Dette er bl.a. tilfældet i Finland, Norge og Island. Naalakkersuisut ser det derfor ikke som et problem, at læreruddannelsen i Grønland kaldes en bacheloruddannelse, idet det er indholdet, der er det essentielle. Det er ikke tilsigtet, at der skal

være mindre praksisorienteret undervisning, eller at uddannelsens varighed skal afkortes, blot fordi læreruddannelsen ændrer titel fra professionsrettet bacheloruddannelse til bacheloruddannelse.

Naalakkersuisut er af den opfattelse, at det er læringsudbyttet og det faglige indhold i uddannelsen, der har betydning, og ikke selve betegnelsen, da dette varierer fra land til land.

6. Udvalget undrer sig over forslaget om den foreslåede ophævelse af sondringen mellem "professionsbachelor" og "klassisk bachelor" (§ 11, stk. 1 i FM2019/200). Udvalget kan således konstatere, at det danske uddannelses- og forskningsministerium, der varetager Statens arbejde med EQF netop klart sonderer mellem disse to typer bachelorer. Naalakkersuisut bedes kommentere herpå.

Svar:

Indledningsvis skal der gøres opmærksom på, at betegnelsen "professionsbachelor" ikke anvendes i Grønland. I stedet anvendes "professionsrettet bachelor". Dette udtryk blev man enig om at anvende i 2007, da den gældende Landstingslov nr. 19 af 19. november 2007 om Ilisimatusarfik blev vedtaget. Allerede på dette tidspunkt ønskede man, at uddannelserne på de 4 professionsskoler skulle blive mere forskningsbaserede, og som et led i denne proces, blev de 4 professionsskoler lagt sammen med Ilisimatusarfik, således at der kunne skabes ét samlet center for forskning og videregående uddannelser. Af bemærkningerne til den gældende lov fremgår følgende om formålet med forslaget:

"Sammenlægningen af de nuværende universitetsuddannelser og uddannelserne til professionsrettet bachelor på de 4 professionsskoler og Inerisaavik, der er nævnt oven for samt indflytningen i Ilimarfik sammen med Groenlandica, Sprogsekretariatet, Grønlands Statistik og Landsarkivet og nærheden til Naturinstituttet, skaber et kraftcenter for videregående uddannelser, forskning om, for og i Grønland og formidling af denne forskning."

Derudover kan det tilføjes, at når professionsbachelorgraden kun eksisterer i Danmark, må det formodes, at graden med tiden forsvinder i Danmark også, idet resten af verden ikke kan forholde sig til denne specielle danske grad. Naalakkersuisut har derfor med dette forslag taget konsekvensen og indført den internationale norm for at sikre, at vores bachelor også bliver anerkendt i hele verden hurtigst muligt.

7. Hvad finder Naalakkersuisut mest optimalt:

- **at samtlige typer bacheloruddannelser, uanset behov på den fremtidige arbejdsplads, tilpasses målet om forskningsbasering – et mål, der blev fastsat inden Ilisimatusarfik begyndte at udbyde professionsbachelorer, eller**
- **at Ilisimatusarfik gives klar hjemmel til at udbyde mere praksisorienterede professionsrettede bacheloruddannelser i stil med det udtrykte behov blandt en række lærerstuderende og nyuddannede lærere? (Dvs. at der åbnes op for, at Ilisimatusarfik uddannelsesprofil tilpasses det grønlandske samfund, ved at være et klassisk universitet såvel som en professionshøjskole.)**

Svar:

Naalakkersuisut ser ingen modsætning mellem forskningsbaseret og praksisorienteret.

Ses der på den globale tendens, stilles der stadig mere specifikke krav til orientering mod forskning inden for alle fag, som uddanner til erhvervskarrierer med en mere eller mindre boglig uddannelse af 3-4 års varighed.

Med venlig hilsen

Ane Lone Bagger

Ilisimatusarfik
Att. Rektor Gitte Adler Reimer
gitr@uni.gl samt
Universitetsdirektør Henriette Nolsøe Rosing
henr@uni.gl

Dato: 20-11-2018
J.nr.: 01.39.01.03-00200

Invitation til møde om EM2018/199, EM2018/200 og EM2018/201 om videregående uddannelser og Ilisimatusarfik

Efter førstebehandlingen af EM2018/199, EM2018/200 og EM2018/201 blev disse tre lovforslag henvist til videre udvalgsbehandling i Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke. Efter en gennemgang af lovtekst, bemærkninger til lovforslaget samt høringssvarene har udvalget anmodet Inatsisartuts Formandskab om en udsættelse af forslagernes 2. og 3. behandlinger til FM2019. Dette har Formandskabet imødekommet.

I mellemtiden ønsker udvalget at arbejde videre med en belysning af konsekvenserne for de berørte parter, såfremt lovforslagene vedtages i foreliggende form. Specielt har udvalget fokus på:

- Armlængdeprincippet
  - o herunder om lovforslagene de facto kan betyde en reduktion af armlængdeprincippet.
- Universitetets uafhængighed og forskningsfrihed
  - o herunder om universitetets anseelse i udlandet kan falde, såfremt der kommer en mistanke om forhøjet politisk indblanding f.eks. ved at Naalakkersuisut skal godkende studieordninger og ikke længere skal have indstillinger til udpegningen af bestyrelsesmedlemmer.
- Uddannelseskravene
  - o Herunder det praktiske behov for uddannelseskravene på de enkelte ledelsesniveauer samt de reelle rekrutteringsmuligheder ved vedtagelse af krav om Ph.D til samtlige lederstillinger.

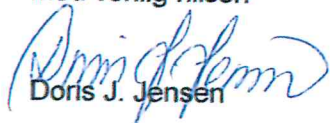
Udvalget vil gerne invitere Ilisimatusarfik til et møde om ovenstående emner, samt give Ilisimatusarfik mulighed at uddybe sine høringssvar.

Da flertallet af udvalgets medlemmer er bosat uden for Nuuk, skal udvalget foreslå, at mødet finder sted fredag den 30. november 2018 kl. 13.00-15.00 i Inatsisartuts mødelokale "Erling Høegh". På dette tidspunkt er samtlige af udvalgets medlemmer stadig i Nuuk efter EM2018.

Udvalget håber at Ilisimatusarfik kan afse tid denne dag. Spørgsmål til ovenstående, herunder det foreslåede tidspunkt, kan rettes til udvalgets sekretær, Rikke Frederiksen, via rfr@ina.gl, ligesom tilsagn om eventuel deltagelse kan meddeles via denne mail eller telefon 346122.

Pva. Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Med venlig hilsen

Doris J. Jensen

Udvalgsformand

Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Kirke
og Udenrigsanliggender

ikin@nanog.gl

Dato: 13-05-2019

J.nr.: 01.39.01.03-00199

Inkaldelse til hastesamråd med Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke onsdag den 15. maj 2019 kl. 17.00 i mødelokalet "Erling Høegh" (Er mødet i salen ikke slut kl. 17.00, starter samrådet umiddelbart efter mødet i salen er slut.)

Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke indkalder hermed Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Kirke og Udenrigsanliggender til samråd.

Vedrørende forslagene FM2019/199, 200 og 201 ønsker Udvalget på samrådet at drøfte følgende:

- 1. Orientering fra udvalget vedrørende udvalgets ønsker til FM2019/199, 200 og 201.**
(Pva. Udvalget vil udvalgsformanden kort orientere om de ønsker, udvalget på nuværende tidspunkt har til lovforslagene.)
- 2. Naalakkersuisoqs kommentarer til udvalgets ønsker til FM2019/199, 200 og 201.**

Pkt. 1 vil tage udgangspunkt i et internt arbejdsnotat udvalget har anvendt vedrørende de berørte temaer i forslagene. Arbejdsnotatet er vedlagt nærværende samrådsinkaldelse til Naalakkersuisuts orientering og kommentering jf. pkt. 2.

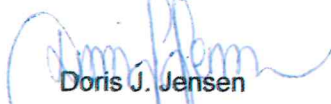
Det må påregnes, at Udvalget vil stille opfølgende spørgsmål til Naalakkersuisuts kommentarer under samrådet, ligesom udvalget er forberedt på drøftelser med Naalakkersuisoq vedrørende udvalgets orientering.

Udvalget har som målsætning, at et samråd i videst mulige omfang skal tage form af en politisk drøftelse imellem Udvalget og Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Kirke og Udenrigsanliggender. Ved den mundtlige drøftelse bør så vidt muligt benyttes frit foredrag.

Udvalget ønsker endelig at modtage et notat på grønlandsk og dansk om foranstående kommentering fra Naalakkersuisut i forlængelse af samrådet. Notatet bedes sendt elektronisk til ina@ina.gl med kopi til udvalgets sekretær på rfr@ina.gl senest umiddelbart efter samrådet. Såfremt notatet medbringes og anvendes under samrådet bedes en kopi givet til Udvalgets tolk umiddelbart ved samrådets begyndelse.

Pva. Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Med venlig hilsen

Doris J. Jensen
Udvalgsformand

Til Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Notat vedr. forslagene FM2019/199, 200 og 201

Hermed Naalakkersuisuts kommentarer til udvalgets ønsker til FM2019/199, 200 og 201. Notatet vedrører udelukkende de temaer, som udvalget enten har foreslået ændret eller forkastet.

22-05-2019
Sagsnr. 2017 - 5069
Dok. nr. 10771004

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikiin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Bestyrelsen – bopælskrav til bl.a. formanden

Naalakkersuisut vurderer, at ved at stille krav om, at formanden skal have fast bopæl i Grønland i hele funktionsperioden, sikres det, at formanden har føling med det grønlandske samfund.

Naalakkersuisut finder stadig dette hensigtsmæssigt, men hører gerne udvalgets begrundelser for at kravet skal udgå.

Bestyrelsen – indhentning af indstilling fra Ilisimatusarfik

Hertil kan henvises til besvarelsen af spørgsmålene fra KU-udvalget af 21. december 2018. Heraf fremgår følgende: "Naalakkersuisut vurderer således, at det er relevant at konsultere flere forskellige instanser, herunder Ilisimatusarfik. Naalakkersuisut vurderer dog ikke, at det er nødvendigt, at der i forslaget skal være en egentlig forpligtelse til at indhente en indstilling fra Ilisimatusarfik, der ikke er bindende, men finder det samtidig hensigtsmæssigt eksplicit at anføre, at en sådan indstilling kan indhentes."

Naalakkersuisut vil således gerne have flere relevante parter inddraget, når der skal udpeges bestyrelse til Ilisimatusarfik. Baggrunden for den foreslåede ændring er ikke, at Ilisimatusarfik ikke skal inddrages, men derimod at flere relevante parter bliver hørt. Idet indstillingen ifølge gældende lovgivningen er ikke-bindende, vurderede Naalakkersuisut ikke, at den foreslåede ændring ville gøre den store forskel i praksis.

Naalakkersuisut finder stadig dette hensigtsmæssigt, men hører gerne udvalgets begrundelser for ændring af bestemmelsen.

Ph.d.-krav til rektor/prorektor

Naalakkersuisut finder dette nødvendigt for at sikre højt fagligt niveau på Ilisimatusarfik og for at få forankret forskningen i hele organisationen. Samfundet har krav på, at un-

dervisning og forskning er af højeste kvalitet. Derfor er det ikke for meget at forlange, at både rektor og prorektor har kompetencer inden for begge dele. Dette er krav, der også stilles på andre universiteter som led i sikringen af kvaliteten. I lovforslaget om videregående uddannelser er det i § 18 fastsat, at de enkelte videregående uddannelser skal kvalitetssikres i henhold til internationale standarder. Det kan blive vanskeligt at leve op til dette, hvis der ikke fastsættes krav om, at i det mindste lederne har en Ph.d. uddannelse.

Kravet synes i øvrigt heller ikke at have fået nævneværdig kritik hverken under høringen af forslaget eller under 1. behandlingen af forslaget.

Herudover anførte IA under 1. behandlingen i salen, at de er betænkelige ved kravet, da de mener, at det kan begrænse ønsket om at ansætte herboende ledere. Partii Naleraq udtrykte også betænkelighed ved kravet, idet der var bekymring for, om der efter overgangsperioden på 10 år er et tilstrækkeligt antal hjemmehørende personer med denne uddannelse.

Demokraterne fremhævede det som noget positivt, og at de støttede det fuldt ud, idet de bemærkede, at kvalifikationer altid skal være den vigtigste faktor. Atassut tilsluttede sig ligeledes kravet og fremhævede, at det er et godt skridt hen imod internationale standarder.

Naalakkersuisut hører gerne udvalgets begrundelser for, at Ph.d. kravet ikke skal gælde for prorektor, men kan af de nævnte grunde ikke umiddelbart tilslutte sig dette.

Ph.d.-krav til alle ledere

På alle anerkendte universiteter uden for Grønland er mindstekravet til en underviser og en leder, at vedkommende har en ph.d.-uddannelse. Hvis Grønland og Ilisimatusarfik vil leve op til internationale krav, bør alle både undervisere og ledere have graden. I dette forslag stilles der dog kun krav om, at lederne har uddannelsen, og der gives endog 10 år til at implementere kravet. Overgangsbestemmelsen på 10 år blev indsat efter forslag herom fra Ilisimatusarfik.

Hvis der ikke stilles krav om en ph.d.-uddannelse, men kun "rangstige", hvor man stiler efter Ph.d. men tillader ned til kandidatniveau, så betyder det juridisk set, at der alene kræves en kandidatgrad, og dermed vil man opretholde de gældende regler.

Naalakkersuisut hører gerne udvalgets begrundelser for, at Ph.d. kravet ikke skal gælde for institut- og afdelingsledere, men kan af de her og ovenfor nævnte grunde ikke umiddelbart tilslutte sig dette.

Akademisk råd – rektor trækkes ud

Efter gældende lovgivning skal akademisk råd i flere henseender udtale sig til rektor, som derefter træffer endelig beslutning. Derfor vurderer Naalakkersuisut ikke, at det er hensigtsmæssigt, at rektor sidder med i akademisk råd. Det er derimod foreslået, at rektor, prorektor og universitetsdirektøren kan sidde med ved møderne som observatører,

når akademisk råd finder det hensigtsmæssigt. På denne måde kan rektor stadig inddrages og blive orienteret i samme omfang som efter gældende lovgivning.

Naalakkersuisut finder stadig dette hensigtsmæssigt, men hører gerne udvalgets begrundelser for ikke at støtte bestemmelsen.

Indførelse af mulighed for taxametertilskud

Af besvarelsen af spørgsmålene fra udvalget af 21. december 2018 fremgik følgende: "På erhvervsuddannelsesområdet i Grønland tildeles dele af tilskuddet som taxametertilskud. Skolerne har hver deres hovedkonto, hvoraf driftsbevillingen fremgår. Derudover modtager skolerne aktivitetsafhængige tilskud, der tildeles institutionerne ud fra objektive kriterier for skolernes aktivitet (aktivitet og takst) i form af lovbundne bevillinger, se 40.91.31 Aktivitetsafhængige tilskud (Lovbunden bevilling). Naalakkersuisut har derfor gode erfaringer med at tildele taxametertilskud."

Naalakkersuisut mener, at det er en god mulighed at tildele dele af tilskud som taxametertilskud. Sammenholdt med udarbejdelsen af en udviklingskontrakt kan det give incitament til udvikling på flere områder. Såfremt der ikke er mulighed for at tildele dele af tilskuddet som taxametertilskud, vil effekten af en udviklingskontrakt mindskes, idet det økonomiske incitament til at udvikle universitetet mindskes.

Ift. de kritiske kommentarer hertil i forbindelse med høringen, kan der henvises til det i kommentarerne til høringssvarene anførte: "Det skal indledningsvist nævnes, at der er tale om en "kan"-bestemmelse, hvorfor der ikke er krav om, at dele af bevillingen skal ske ved tildeling af taxametertilskud. Dertil skal nævnes, at det kun er dele af bevillingen, der kan tildeles som taxametertilskud, og at det på mange af uddannelserne ikke vil give mening med taxametertilskud grundet det lave rekrutteringsgrundlag og smalle optag, som det anføres i høringssvaret."

Naalakkersuisut hører gerne udvalgets begrundelser for ikke at støtte bestemmelsen, men kan af de her nævnte grunde ikke umiddelbart tilslutte sig dette.

Professionsrettet bachelor – afskaffelse af term

Naalakkersuisut skal henlede opmærksomheden til besvarelsen af udvalgets opfølgende spørgsmål af 9. april 2019, hvoraf følgende bl.a. fremgår:

"Indledningsvis skal der gøres opmærksom på, at betegnelsen "professionsbachelor" ikke anvendes i Grønland. I stedet anvendes "professionsrettet bachelor". Dette udtryk blev man enig om at anvende i 2007, da den gældende Landstingslov nr. 19 af 19. november 2007 om Ilisimatusarfik blev vedtaget. Allerede på dette tidspunkt ønskede man, at uddannelserne på de 4 professionsskoler skulle blive mere forskningsbaserede, og som et led i denne proces, blev de 4 professionsskoler lagt sammen med Ilisimatusarfik, således at der kunne skabes ét samlet center for forskning og videregående uddannelser. Af bemærkningerne til den gældende lov fremgår følgende om formålet med forslaget:

"Sammenlægningen af de nuværende universitetsuddannelser og uddannelserne til professionsrettet bachelor på de 4 professionsskoler og Inerisaavik, der er nævnt oven for samt indflytningen i Ilimmarfik sammen med Groenlandica, Sprogsekretariatet, Grønlands Statistik og Landsarkivet og nærheden til Naturinstituttet, skaber et kraftcenter for videregående uddannelser, forskning om, for og i Grønland og formidling af denne forskning."

Derudover kan det tilføjes, at når professionsbachelorgraden kun eksisterer i Danmark, må det formodes, at graden med tiden forsvinder i Danmark også, idet resten af verden ikke kan forholde sig til denne specielle danske grad. Naalakkersuisut har derfor med dette forslag taget konsekvensen og indført den internationale norm for at sikre, at vores bachelor også bliver anerkendt i hele verden hurtigst muligt."

Naalakkersuisut vurderer, at det er mest hensigtsmæssigt, at betegnelsen professionsrettet bachelor ikke anvendes i det grønlandske uddannelsessystem. Det skal i denne forbindelse også erindres, at Ilimmarfik i forbindelse med høringen anførte, at Ilimmarfik er enig i, at der ikke bør sondres mellem professionsrettede bachelorer og klassiske bachelorer. Ilimmarfik tilkendegav i forbindelse med høringen af lovforslaget vedr. videregående uddannelser endvidere, at det ses som fremsynet, at der ikke fremover sondres mellem disse.

Naalakkersuisut finder det stadig hensigtsmæssigt at sondringen ophæves, men hører gerne udvalgets begrundelser for ikke at støtte dette.

Udlandsophold – krav under bachelor

Med kun ét universitet og med landets relative isolering både geografisk og kulturelt risikeres det, at landet udvikler en "isoleret akademisk kultur" uden at være i trit med internationale krav og normer. På sigt kan det betyde en akademisk isolering af Ilimmarfik. I dag kan man i praksis blive indskrevet på Ilimmarfik og slutte med at opnå en Ph.d.-grad uden erfaring fra andre akademiske miljøer. Et udlandsophold giver de studerende indsigt i andre studiemiljøer og forståelse for, at andre lande har forskellige strukturer og akademiske værdier. Formålet er således at styrke og modne de studerende og at hente erfaring udefra, som kan komme Grønland til gode.

Hertil kan nævnes, at der er indsat en dispensationsbestemmelse, idet der kan foreligge særlige forhold, som gør, at den studerende ikke har mulighed for at rejse væk fra Grønland.

IA henviste under 1. behandlingen til Ili Iliis advarsel om, at det er problematisk, at alle bachelorstuderende skal have et udlandsophold, idet manglen på kollegiepladser giver anledning til bekymring.

Demokraterne udtrykte, at de er særligt glade for, at man lovmæssigt vil sikre internationalisering af vore uddannelser. Partii Naleraq udtalte også støtte til reglen om udlandsophold.

Med hensyn til problemstillingen vedr. kollegieværelse til uddannelsessøgende udefra kan det nævnes, at dette er der taget højde for i det forslag til Inatsisartutlov om kollegier, der påregnes fremsat på EM 2019. Der er i øvrigt en praksis for at søge tilvejebragt kollegieværelser til gæstestuderende.

Naalakkersuisut hører gerne udvalgets begrundelser for ikke at støtte bestemmelsen, men kan af de her nævnte grunde ikke umiddelbart tilslutte sig dette.

Studieordninger - godkendes af Naalakkersuisut

Hvis der i en studieordning ændres markant på eksempelvis adgangskravene til uddannelsen eller de kompetencer, som de færdiguddannede kommer ud med, kan dette få konsekvenser uden for Ilisimatusarfik. Naalakkersuisut ønsker ikke en politisk styring af studieordningerne, men blot med forslaget at sikre, at ændringer i studieordningerne ikke medfører ændringer i optag eller kompetenceprofilen for færdige kandidater, uden at dette vurderes uden for Ilisimatusarfik.

Naalakkersuisut finder det stadig hensigtsmæssigt at studieordningerne godkendes, men hører gerne udvalgets begrundelser for ikke at støtte dette.

Undervisningsafgift – enkeltfag og fagspecifikke kurser

Hvis der eksempelvis er ledige pladser på fag på en allerede oprettet uddannelse, kan uddannelsesinstitutionen udbyde disse fag og opkræve undervisningsafgift herfor. Baggrunden for, at det findes hensigtsmæssigt, at der kan opkræves betaling for undervisningen, er, at personer, der allerede har taget en hel uddannelse og fået denne betalt og modtaget uddannelsesstøtte hertil, bør kunne opkræves undervisningsafgift af yderligere uddannelse, de ønsker at tage. Landskassen har allerede finansieret én uddannelse for dem, og de er typisk i arbejde og kan forsørge sig selv.

Desuden er det et krav ift. enkeltfag på det gymnasiale område, jf. § 77, stk. 3 i Selvstyrets bekendtgørelse nr. 27 af 17. november 2016 om enkeltfag, suppleringskurser og selvstuderende på det gymnasiale område, hvor følgende fremgår: "Ønsker kursisten at følge undervisningen i enkeltfag eller suppleringskurser som en del af et generelt opkvalificeringsforløb uden videre uddannelse som sigte, skal kursisten selv betale herfor."

Herudover kan nævnes, at uddannelsesinstitutionerne har hjemmel til at drive indtægtsdækket virksomhed, og at Ilisimatusarfik eksempelvis allerede udbyder betalingsuddannelser, bl.a. HD 2. del, hvorfor egenfinansiering ikke er unormalt.

Naalakkersuisut finder det stadig hensigtsmæssigt at medtage bestemmelsen men hører gerne om udvalgets overvejelser herom.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta

Med venlig hilsen

Ane Lone Bagger